

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. balandžio 18 d.
(OR. en)

8110/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0108 (COD)

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. balandžio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 225 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo orderių, taikytinų elektroniniams įrodymams baudžiamosiose bylose

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 225 final.

Pridedama: COM(2018) 225 final

Strasbūras, 2018 04 17
COM(2018) 225 final

2018/0108 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo
orderių,**

{SWD(2018) 118 final} - {SWD(2018) 119 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiandien daugumoje pasaulio šalių tapo įprasta bendraujant, dirbant, ugdant socialinius įgūdžius ir gaunant informaciją naudotis socialiniais tinklais, internetiniu paštu, žinučių siuntimo paslaugomis ir taikomosiomis programomis (programėlėmis). Šios paslaugos padeda šimtams milijonų naudotojų palaikyti tarpusavio ryšį. Jos duoda didelę naudą naudotojų ekonominei ir socialinei gerovei visoje Sąjungoje ir už jos ribų. Tačiau jos taip pat gali būti netinkamai naudojamos kaip priemonės nusikaltimams daryti ar palengvinti, įskaitant rimtus nusikaltimus, pvz., teroristinius išpuolius. Kai tai atsitinka, šios paslaugos ir programėlės dažnai yra vienintelė vieta, kurioje tyrėjai gali rasti užuominų, padedančių nustatyti nusikaltėlių ir gauti įrodymų, kuriuos galima panaudoti teisme.

Atsižvelgiant į tai, kad internetas neturi sienų, tokios paslaugos gali būti teikiamos iš bet kurios pasaulio vietos ir tam nebūtinai reikalinga fizinė infrastruktūra, veikianti įmonė ar valstybėje narėje, kurioje siūloma paslauga, arba apskritai vidaus rinkoje dirbantys darbuotojai. Naudojantis tokiomis paslaugomis taip pat nebūtina konkreti duomenų saugojimo vieta, kurią paslaugos teikėjas dažnai pasirenka teisėtais sumetimais, pvz., duomenų saugumo, masto ekonomijos ir prieigos paprastumo. Todėl, didėjant baudžiamųjų bylų, susijusių su visų rūšių nusikaltimais, skaičiui¹, valstybių narių institucijoms reikalinga prieiga prie duomenų, kurie gali būti naudojami kaip įrodymai, kurie yra saugomi užsienyje ir (arba) kuriuos turi kitų valstybių narių arba trečiųjų šalių paslaugų teikėjai.

Tais atvejais, kai įrodymai arba paslaugų teikėjas yra kitoje vietoje, taikomi prieš keletą dešimtmečių sukurti šalių bendradarbiavimo mechanizmai². Nepaisant reguliarių reformų, šiems bendradarbiavimo mechanizms dėl didėjančio poreikio laiku užtikrinti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų daromas vis didesnis spaudimas. Reaguodamos įvairios valstybės narės ir trečiosios šalys nusprendė praplėsti savo nacionalines priemones. Dėl susidariusios situacijos atsiranda teisinis neužtikrintumas ir prieštaraujantys įsipareigojimai, taip pat kyla klausimų dėl pagrindinių teisių apsaugos ir procesinių apsaugos priemonių, taikomų asmenims, kuriems tokie prašymai padarė poveikį.

2016 m. Taryba paragino imtis konkrečių veiksmų, pagrįstų bendru ES požiūriu, kuriuo siekiama užtikrinti veiksmingesnę savitarpio teisinę pagalbą, pagerinti valstybių narių institucijų ir ne ES šalyse įsisteigusių paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir pasiūlyti jurisdikcijos nustatymo ir užtikrinimo³ kibernetinėje erdvėje⁴ problemos sprendimo būdus. Europos Parlamentas taip pat atkreipė dėmesį į iššūkius, kurių paslaugų teikėjams, siekiantiems laikytis teisėsaugos prašymų, gali kilti dėl šiuo metu fragmentiškos teisinės

¹ Žr. poveikio vertinimo 2.1.1 ir 2.3 skirsnius.

² Sąjungoje tai yra tarpusavio pripažinimo mechanizmai, kurie dabar grindžiami Europos tyrimo orderio direktyva; su trečiosiomis šalimis – savitarpio teisinės pagalbos mechanizmai.

³ Šiame dokumente sąvoka „vykdomoji jurisdikcija“ reiškia susijusių institucijų kompetenciją imtis tyrimo priemonės.

⁴ [Europos Sąjungos Tarybos išvados dėl baudžiamosios teisenos kibernetinėje erdvėje stiprinimo, ST9579/16.](#)

sistemos, ir paragino sukurti Europos teisinę sistemą, įskaitant visų susijusių šalių teisių ir laisvių apsaugos priemones⁵.

Dabartinis pasiūlymas orientuotas į konkrečią problemą, kilusią dėl elektroninių įrodymų ir jų tarptautinio aspekto nepastovumo. Juo siekiama bendradarbiavimo mechanizmus pritaikyti prie skaitmeninio amžiaus atsižvelgiant į teismines ir teisėsaugos užtikrinimo priemones, kuriomis siekiama perprasti dabartinius nusikaltėlių bendravimo būdus ir kovoti su šiuolaikinių formų nusikalstamumu. Tokios priemonės priklauso nuo to, ar joms taikomi griežti pagrindinių teisių apsaugos mechanizmai. Šiuo pasiūlymu siekiama pagerinti institucijų, paslaugų teikėjų ir nukentėjusių asmenų teisinį užtikrintumą ir išlaikyti aukštą teisėsaugos institucijų prašymų standartą, taip užtikrinant pagrindinių teisių apsaugą, skaidrumą ir atskaitomybę. Juo taip pat pagreitinamas procesas, susijęs su elektroninių įrodymų, kuriuos saugo ir (arba) turi kitoje jurisdikcijoje įsisteigę paslaugų teikėjai, apsaugojimu ir gavimu. Šis dokumentas bus taikomas kartu su dabartinėmis teismo bendradarbiavimo priemonėmis, kurios vis dar yra aktualios ir kurias, kai tinkama, gali panaudoti kompetentingos institucijos. Tuo pat metu Komisija dirba, kad sustiprintų dabartinius teismo bendradarbiavimo mechanizmus, pasinaudodama tokiomis priemonėmis kaip, pvz., saugios greito keitimosi prašymais tarp ES teisminių institucijų platformos sukūrimas ir 1 mln. EUR investicijos, skirtos visų ES valstybių narių specialistų mokymui savitarpio teisinės pagalbos ir bendradarbiavimo klausimais, ypatingą dėmesį skiriant Jungtinėms Amerikos Valstijoms, kuri yra daugiausia prašymų iš ES gaunanti trečioji šalis⁶.

Įteikdamos ir vykdydamos orderius pagal šią priemonę, institucijos turėtų remtis paslaugų teikėjų paskirtu teisiniu atstovu. Komisija pasiūlymą šiandien teikia siekdama užtikrinti, kad tokie teisiniai atstovai būtų iš tikrųjų paskirti. Jame nustatytas bendras ES lygmens sprendimo būdas, kaip teisiniai orderiai būtų įteikiami paslaugų teikėjams per teisinį atstovą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančia ES teisine sistema ir Europos Tarybos Budapešto konvencija**

Dabartinę ES teisinę sistemą sudaro Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonės, pvz., Direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose⁷ (toliau – ETO direktyva), Konvencija dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose⁸, Tarybos sprendimas 2002/187/TVR, įkuriantis Eurojustą⁹, Reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europolo¹⁰, Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR dėl jungtinių tyrimo grupių¹¹, taip pat dvišaliai Sąjungos ir ne ES šalių susitarimai, pvz., ES ir

⁵ [P8_TA\(2017\)0366](#).

⁶ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/docs/pages/20170522_non-paper_electronic_evidence_en.pdf.

⁷ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2014/41/ES](#) dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

⁸ [2000 m. gegužės 29 d. Tarybos aktas](#) pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtinantis Konvenciją dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose.

⁹ 2002 m. vasario 28 d. [Tarybos sprendimas 2002/187/TVR](#), įkuriantis Eurojustą siekiant sustiprinti kovą su sunkiais nusikaltimais. 2013 m. Komisija priėmė [pasiūlymą dėl reglamento](#), kuriuo reformuojamas Eurojustas (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) pasiūlymas, COM/2013/0535 final).

¹⁰ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2016/794](#) dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR.

¹¹ 2002 m. birželio 13 d. [Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR](#) dėl jungtinių tyrimo grupių.

JAV susitarimas dėl savitarpio teisinės pagalbos¹² ir ES ir Japonijos susitarimas dėl savitarpio teisinės pagalbos¹³.

Pasiūlymu sukuriama Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderiai, leisiantys baudžiamajame procese lengviau apsaugoti ir surinkti elektroninius įrodymus, kuriuos saugo arba turi kitoje jurisdikcijoje esantys paslaugų teikėjai. ETO direktyva, kuri iš esmės pakeitė Konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, taikoma bet kokiai tyrimo priemonei¹⁴. Tai apima priegią prie elektroninių įrodymų, tačiau ETO direktyvoje nėra jokių konkrečių nuostatų, susijusių su šios rūšies įrodymais¹⁵. Ši nauja priemonė nepakeis ETO, kuriuo siekiama gauti elektroninius įrodymus, tačiau joje numatyta papildoma institucijoms prieinama priemonė. Gali būti situacijų, kai, pvz., vykdančiojoje valstybėje narėje reikia taikyti keletą tyrimo priemonių, o valdžios institucijos pirmenybę gali teikti ETO. Naujos priemonės, susijusios su elektroniniais įrodymais, sukūrimas yra geresnė alternatyva, palyginti su ETO direktyvos keitimu, būtent dėl konkrečių problemų, būdingų gaunant elektroninius įrodymus, kurie neturi poveikio kitoms ETO direktyvoje numatytoms tyrimo priemonėms.

Siekiant palengvinti elektroninių įrodymų rinkimą tarpvalstybiniu mastu, naujoji priemonė bus grindžiama tarpusavio pripažinimo principu. Šalies, kurioje yra orderio adresatas, institucija neturės tiesiogiai dalyvauti įteikiant ir vykdant orderį, išskyrus su orderio nesilaikymu susijusius atvejus, kuriais reikės imtis priverstinio vykdymo ir turės įsikišti šalies, kurioje yra atstovas, kompetentinga institucija. Todėl pagal šią priemonę reikalaujama nustatyti patikimų apsaugos priemonių ir nuostatų rinkinį, pvz., teisminės institucijos kiekvienu atveju atliekamą patvirtinimą. Pavyzdžiui, Europos įrodymų pateikimo orderiai, kuriuose prašoma pateikti duomenis apie sandorį arba turinio duomenis (o ne duomenis apie abonentus ir prieigos duomenis), gali būti išduodami tik dėl nusikalstamų veikų, už kurias išduodančiojoje valstybėje skiriama ne trumpesnė nei 3 metų laisvės atėmimo bausmė, arba, kaip nurodyta pasiūlyme, už konkrečius kibernetinius, elektroninėmis priemonėmis daromus ar su terorizmu susijusius nusikaltimus.

Šiame pasiūlyme aptariamieji asmens duomenys yra apsaugomi ir gali būti tvarkomi tik pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR)¹⁶ ir Duomenų apsaugos direktyvą, skirtą policijos ir baudžiamosios teisenos institucijoms (Teisėsaugos tikslais naudojamų duomenų apsaugos direktyva)¹⁷. BDAR bus taikomas nuo 2018 m. gegužės 25 d., o Teisėsaugos tikslais naudojamų duomenų apsaugos direktyvą valstybės narės į savo nacionalinę teisę turi perkelti iki 2018 m. gegužės 6 d.

¹² 2009 m. spalio 23 d. [Tarybos sprendimas 2009/820/BUSP](#) dėl Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl ekstradicijos bei Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl savitarpio teisinės pagalbos sudarymo Europos Sąjungos vardu.

¹³ 2010 m. spalio 7 d. [Tarybos sprendimas 2010/616/ES](#) dėl Europos Sąjungos ir Japonijos susitarimo dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose sudarymo.

¹⁴ Išskyrus jungtines tyrimo grupes (žr. ETO direktyvos 3 straipsnį); ne visos valstybės narės dalyvauja taikant ETO direktyvą (Airija, Danija).

¹⁵ Išskyrus 10 straipsnio 2 dalies e punkte pateiktą nuorodą į IP adresą turinčio asmens tapatybę, kuriam abipusio baudžiamumo negalima taikyti kaip pagrindo atsisakant pripažinti ir vykdyti prašymą.

¹⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

¹⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2016/680](#) dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

Europos Tarybos Budapešto konvencijoje dėl elektroninių nusikaltimų (CETS Nr. 185), kurią ratifikavo dauguma ES valstybių narių, nustatyti tarptautiniai bendradarbiavimo kovojant su kibernetiniais nusikaltimais mechanizmai¹⁸. Konvencijoje aptariami internete ir kituose kompiuterių tinkluose padaryti nusikaltimai. Pagal ją taip pat reikalaujama, kad šalys nustatytų įgaliojimus ir procedūras, susijusias su elektroninių įrodymų gavimu, ir teiktų viena kitai savitarpio teisinę pagalbą, kuri nebūtų susijusi tik su kibernetiniais nusikaltimais. Visų pirma Konvencijoje reikalaujama, kad šalys nustatytų įrodymų pateikimo orderius, kuriais remiantis iš jų teritorijoje esančių paslaugų teikėjų būtų gaunami kompiuteriniai duomenys, o iš jų teritorijoje paslaugas siūlančių paslaugų teikėjų – duomenys apie abonentus. Be to, Konvencijoje numatytas įrodymų saugojimo orderis, kuris išduodamas tais atvejais, kai yra priežasčių manyti, kad kompiuteriniams duomenims kyla didelė praradimo arba pakeitimo rizika. Dėl nacionalinių įrodymų pateikimo orderių įteikimo ir vykdymo paslaugų teikėjų, kurie įsisteigę už Konvencijos šalies ribų, kyla papildomų klausimų. Todėl dabar nagrinėjamos papildomos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų¹⁹.

- **Siūlomo reglamento santrauka**

Siūlomu reglamentu nustatomi privalomi Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderiai. Abiejų rūšių orderius turi išduoti ar patvirtinti valstybės narės teisminė institucija. Orderis gali būti išduodamas siekiant išsaugoti arba nurodyti pateikti duomenis, kuriuos saugo kitoje jurisdikcijoje esantis paslaugų teikėjas ir kurie yra būtini įrodymai atliekant baudžiamuosius tyrimus arba baudžiamajame procese. Tokie orderiai gali būti išduodami tik jeigu dėl tos pačios nusikalstamos veikos panašioje vidaus situacijoje išduodančiojoje valstybėje galima taikyti panašią priemonę. Abiejų rūšių orderiai gali būti įteikiami elektroninių ryšių paslaugų teikėjams, socialiniams tinklams, elektroninėms prekyvietėms, kitiems prieglobos paslaugų teikėjams ir interneto infrastruktūros, pvz., IP adresų ir domeno vardų registru, teikėjams arba jų teisiniams atstovams, jei jie yra paskirti. Europos įrodymų saugojimo orderis, panašiai kaip ir Europos įrodymų pateikimo orderis, yra skirtas už išduodančiosios valstybės narės jurisdikcijos ribų esančiam teisiniam atstovui siekiant išsaugoti duomenis, kai vėliau numatomaprašyti pateikti tuos duomenis, pvz., savitarpio teisinės pagalbos kanalais, jei tai yra trečiosios šalys, arba dalyvaujančioms valstybėms narėms naudojant ETO. Kitaip nei įstatyme nustatytos priežiūros priemonės arba duomenų saugojimo pareigos, kurios nėra aptariamose šiame reglamente, Europos įrodymų saugojimo orderis – tai orderis, kurį teisminė institucija baudžiamajame procese išduoda arba patvirtina atlikusi individualų proporcingumo ir būtinumo kiekvienoje konkrečioje byloje vertinimą. Kaip ir Europos įrodymų pateikimo orderyje, šiame orderyje nurodomi konkretūs žinomi arba nežinomi jau padarytos nusikalstamos veikos vykdytojai. Pagal Europos įrodymų saugojimo orderį leidžiama išsaugoti tik tuos duomenis, kurie orderio gavimo metu jau yra saugomi – prieiga prie duomenų vėliau nei buvo gautas Europos įrodymų saugojimo orderis nesuteikiama.

¹⁸ 2013 m. Europos Sąjungos kibernetinio saugumo strategijoje pripažinta, kad Budapešto konvencija yra pagrindinis daugiašalis kovos su kibernetiniais nusikaltimais pagrindas – Bendras Komisijos ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatas „Europos Sąjungos kibernetinio saugumo strategija. Atvira, saugi ir patikima kibernetinė erdvė“, JOIN(2013) 1 *final*.

¹⁹ Savo 17-ojoje plenarinėje sesijoje (2017 m. birželio mėn.) Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų komitetas (T-CY) patvirtino įgaliojimus, susijusius su antruoju papildomu Konvencijos protokolu (Antrasis papildomas protokolas), kurį T-CY turi parengti ir patvirtinti iki 2019 m. gruodžio mėn. Šiuo protokolu siekiama atsisakyti duomenų saugojimo vietos kaip lemiamo veiksnio.

Abiejų rūšių orderiai gali būti naudojami tik baudžiamajame procese, pradedant ikiteisminio tyrimo etapu ir baigiant proceso užbaigimu priimant teismo sprendimą ar kitokią nutartį. Orderiai dėl duomenų apie abonentą ir prieigos duomenų pateikimo gali būti išduodami dėl bet kurios nusikalstamos veikos, o orderis dėl duomenų apie sandorį arba turinio duomenų pateikimo gali būti išduodamas tik dėl nusikalstamų veikų, už kurias išduodančiojoje valstybėje skiriama ne trumpesnė nei 3 metų laisvės atėmimo bausmė, arba dėl konkrečių pasiūlyme nurodytų nusikaltimų ir kai yra konkretus ryšys su elektroninėmis priemonėmis ir nusikaltimais, kurie patenka į Terorizmo direktyvos 2017/541/ES taikymo sritį.

Atsižvelgiant į skirtingą privalomų priemonių, susijusių su duomenų gavimu, ribojamąjį mastą, pasiūlyme nustatomos įvairios sąlygos ir apsaugos priemonės. Tai apima reikalavimą, kad orderius *ex ante* patvirtintų teisminė institucija. Pasiūlymas taikomas tik saugomiems duomenims. Šis pasiūlymas netaikomas telekomunikacijų tinklais perduodamos informacijos perėmimui tikruoju laiku. Priemonė yra susijusi tik su tuo, kas būtina ir proporcinga atsižvelgiant į atitinkamo baudžiamojo proceso tikslus. Pagal ją paslaugų teikėjai prireikus taip pat gali kreiptis į išduodančiąsias institucijas, kad jos pateiktų paaiškinimus. Jeigu šių klausimų negalima išspręsti ir išduodančioji institucija nusprendžia tęsti vykdymo veiksmus, paslaugų teikėjai dėl tų pačių priežasčių gali prieštarauti vykdymo veiksams, kuriuos vykdo jų šalies institucijos. Be to, nustatoma konkreti procedūra, kuri taikoma situacijose, kai pareiga pateikti duomenis prieštarauja konkuruojančiai pareigai, kylančiai iš trečiosios šalies teisės akto.

ES teisės aktais apsaugomos įtariamųjų ir kaltinamųjų teisės baudžiamajame procese, be to, jau galioja taisyklės, kuriomis užtikrinama asmens duomenų apsauga. Tačiau kalbant apie asmenis, kurių asmens duomenų prašoma, šios papildomos pasiūlyme numatytos apsaugos priemonės apima šių asmenų procesines teises, susijusias arba nesusijusias su baudžiamąja byla. Tai apima galimybę ginčyti nutarties teisėtumą, būtinumą ar proporcingumą neribojant nacionalinės teisės aktuose nustatytų ginčijimo pagrindų. Vykdančiosios valstybės teisės aktuose nustatytos teisės visapusiškai gerbiamos, tuo tikslu užtikrinant, kad išduodančiojoje valstybėje būtų atsižvelgiama į imunitetus ir privilegijas, kuriomis apsaugomi duomenys, prašomi paslaugų teikėjo valstybėje narėje. Tai visų pirma galioja tais atvejais, kai šiais imunitetais ir privilegijomis užtikrinama didesnė apsauga nei išduodančiosios valstybės teisės aktais.

Orderiai pagal siūlomą reglamentą yra vykdomi taip pat, kaip panašūs orderiai vykdomi jurisdikcijoje, kurioje paslaugų teikėjas gauna orderį. Reglamente nustatyta, kad valstybės narės turėtų turėti nustatytas veiksmingas ir proporcingas sankcijas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Veiksmų, kurių imamasi šioje srityje, teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 82 straipsnio 1 dalis. 82 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, laikantis įprastos teisėkūros procedūros, galima patvirtinti priemones, kuriomis siekiama nustatyti priemones ir procedūras, padedančias užtikrinti visų formų nuosprendžių ir teismo sprendimų pripažinimą visoje Sąjungoje. Taip pat gali būti tvirtinamos priemonės, kuriomis palengvinamas teisminių arba joms lygiaverčių valstybių narių institucijų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose ir sprendimų vykdymo srityje.

Šis teisinis pagrindas taikomas šiame reglamente aptartiems mechanizms. Pagal 82 straipsnio 1 dalį užtikrinamas teismo sprendimų, kuriais išduodančiosios valstybės teisminė institucija kreipiasi į kitos valstybės narės juridinį asmenį ir net nustato jam pareigas be išankstinio tos kitos valstybės narės teisminės institucijos įsikišimo, tarpusavis pripažinimas. Vykdančiosios valstybės teisminė institucija prireikus gali įsikišti, kad įvykdytų Europos įrodymų pateikimo ar saugojimo orderį.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pagal SESV 82 straipsnio 1 dalį Sąjungos teisės aktų leidėjui suteikiama galimybė priimti reglamentus ir direktyvas.

Kadangi pasiūlymas susijęs su tarpvalstybinėmis procedūromis, pagal kurias turi būti taikomos vienodos taisyklės, nėra jokios būtinybės valstybėms narėms palikti tam tikrą laisvę perkelti tokias taisykles į nacionalinę teisę. Reglamentas yra tiesiogiai taikomas, padeda užtikrinti aiškumą, didesnę teisinį tikrumą ir išvengti skirtingų aiškinimų valstybėse narėse, taip pat kitų su perkėlimu į nacionalinę teisę susijusių problemų, kurių kilo priėmus pagrindų sprendimus dėl teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo. Be to, reglamentas sudaro sąlygas tą pačią pareigą nustatyti vienodai visoje Sąjungoje. Dėl šių priežasčių manoma, kad reglamentas būtų tinkamiausia šios tarpusavio pripažinimo priemonės forma.

- **Subsidiarumo principas**

Atsižvelgiant į tarpvalstybinį aptariamų problemų aspektą, į pasiūlymą įtrauktos priemonės turi būti tvirtinamos Sąjungos lygmeniu, kad pasiektų savo tikslus. Nusikaltimai, dėl kurių yra prieinami elektroniniai įrodymai, dažnai yra susiję su situacijomis, kuriose elektroninių įrodymų saugojimo infrastruktūrai ir ją eksploatuojančiam paslaugų teikėjui Sąjungoje ar už jos ribų taikoma kitokia nacionalinė teisinė sistema, palyginti su aukai arba nusikaltėliui taikoma nacionaline teisine sistema. Todėl, neturint bendrų minimalių taisyklių, kompetentingai institucijai, kuri nori gauti veiksmingą prieigą prie įrodymų užsienyje, gali prireikti daug laiko ir pastangų. Visų pirma, jei valstybės narės veiktų pavieniui, joms būtų sudėtinga išspręsti šiuos klausimus:

- teisinių sistemų fragmentacija valstybėse narėse, kurią paslaugų teikėjai, siekdami įvykdyti skirtingais nacionaliniais įstatymais pagrįstus prašymus, įvardijo kaip pagrindinę kliūtį;
- greitesnis teisminis bendradarbiavimas remiantis galiojančiais Sąjungos teisės aktais, visų pirma naudojant ETO.

Atsižvelgiant į teisinių požiūrių įvairovę, susijusių politikos sričių skaičių (saugumas, pagrindinės teisės, įskaitant procesines teises ir asmens duomenų apsaugą, ekonominius klausimus) ir didelę suinteresuotųjų šalių įvairovę, Sąjungos lygmens teisės aktas yra tinkamiausia priemonė nustatytoms problemoms spręsti.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlyme nustatytos taisyklės, pagal kurias kompetentinga institucija Sąjungoje gali nurodyti Sąjungoje paslaugas teikiančiam paslaugų teikėjui, kuris nėra įsisteigęs toje pačioje valstybėje narėje, pateikti arba išsaugoti elektroninius įrodymus. Pagrindiniai pasiūlymo aspektai, pvz., Europos įrodymų pateikimo orderio materialinė taikymo sritis, pagarbos užtikrinimo sąlygos, sankcijų mechanizmas, apsaugos priemonių ir teisių gynimo priemonių sistema, padeda nustatyti pasiūlymo ribas, kad jis neviršytų to, kas yra būtina jo pagrindiniams tikslams

pasiekti. Visų pirma pasiūlymas yra susijęs tik su prašymais dėl saugomų duomenų (netaikoma duomenims, kurie gaunami tikruoju laiku perimant telekomunikacijų tinklais perduodamą informaciją) ir su baudžiamajame procese, kuriame tiriama konkreti nusikalstama veika, išduotais orderiais. Todėl pasiūlymas netaikomas nusikaltimų prevencijai arba kitų rūšių byloms ar pažeidimams (pvz., administracinėms byloms dėl teisės taisyklių pažeidimų) ir jame nereikalaujama, kad paslaugų teikėjai sistemiškai rinktų ar sagotų daugiau duomenų, nei jie tai daro verslo tikslais arba laikydamiesi kitų teisinių reikalavimų. Be to, orderiai dėl duomenų apie abonentą ir prieigos duomenų pateikimo gali būti išduodami dėl bet kurios nusikalstamos veikos, o orderis dėl duomenų apie sandorį arba turinio duomenų pateikimo gali būti išduodamas tik dėl nusikalstamų veikų, už kurias išduodančiojoje valstybėje skiriama ne trumpesnė nei 3 metų laisvės atėmimo bausmė, arba dėl konkrečių pasiūlyme apibrėžtų kibernetinių, elektroninėmis priemonėmis daromų ar su terorizmu susijusių nusikaltimų. Galiausiai pasiūlyme paaiškinamos procesinės taisyklės ir apsaugos priemonės, kurios taikomos tarpvalstybinei prieigai prie elektroninių duomenų, tačiau juo nėra suderinamos vidaus priemonės. Pasiūlymas susijęs tik su tuo, kas yra būtina ir proporcinga siekiant patenkinti teisėsaugos ir teisminių institucijų poreikius skaitmeniniame amžiuje.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Komisija daugiau nei pusantrų metų konsultavosi su visomis suinteresuotosiomis šalimis, kad nustatytų problemas ir jų sprendimo būdus. Tai buvo daroma rengiant apklausas, kurios apėmė tiek atviras viešas konsultacijas, tiek tikslingas susijusių valdžios institucijų apklausas. Taip pat buvo rengiami grupiniai ekspertų susitikimai ir dvišaliai susitikimai siekiant aptarti galimas ES teisės aktų pasekmes. Konferencijose, kuriose buvo aptariama tarpvalstybinė prieiga prie elektroninių įrodymų, taip pat pasinaudota proga gauti grįžtamąją informaciją apie iniciatyvą.

Apskritai apklausoje dalyvavę respondentai mano, kad dėl didesnio naudojimosi informacijos paslaugomis kyla problemų teisėsaugai, nes susijusios institucijos dažnai neturi reikiamos įrangos, kad galėtų gauti įrodymus internetu. Ilgas įrodymų gavimo procesas taip pat pripažįstamas viena pagrindinių kliūčių. Kiti valdžios institucijų nurodyti pagrindiniai klausimai – patikimo bendradarbiavimo su paslaugų teikėjais nebuvimas, mažas skaidrumas ir teisinis neužtikrintumas, susijęs su tyrimo priemonių taikymo jurisdikcija. Buvo laikoma, kad tiesioginis tarpvalstybinis teisėsaugos ir skaitmeninių paslaugų teikėjų bendradarbiavimas baudžiamųjų tyrimų srityje duoda papildomą naudą. Paslaugų teikėjai ir tam tikros pilietinės visuomenės organizacijos atkreipė dėmesį į poreikį bendradarbiaujant su valdžios institucijomis užtikrinti teisinį tikrumą ir vengti įstatymų kolizijų. Kalbant apie tai, kokią poveikį nauji ES teisės aktai galėtų turėti teisėms, pažymėtina, kad suinteresuotosios šalys manė, jog garantijos dėl konkrečių apsaugos priemonių turėtų būti laikomos būtina bet kurios tarpvalstybinės priemonės sąlyga.

Atliekant pradinį poveikio vertinimą surinkta grįžtamoji informacija parodė, kad suinteresuotosios šalys manė, jog pašalinus dabartinius savitarpio teisinės pagalbos sistemos trūkumus ji taptų veiksmingesnė, be to, padidėtų teisinis tikrumas. Kai kurios pilietinės visuomenės organizacijos prieštaravo ES lygmens teisės aktui, kuriuo būtų reglamentuojamas tiesioginis bendradarbiavimas. Jie pirmenybę teikė ES veiksmų ribojimui siekiant pagerinti savitarpio teisinės pagalbos procedūras. Į šią mintį bus atsižvelgta įgyvendinant praktines priemones, kurioms Taryba pritarė 2016 m. birželio mėn.

Atlikus tikslinę valstybių narių valdžios institucijų apklausą taip pat paaiškėjo, kad nebuvo bendro požiūrio į galimybę gauti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų, nes kiekviena valstybė narė vadovavosi savo vidaus praktika. Paslaugų teikėjai taip pat skirtingai reaguoja į užsienio teisėsaugos institucijų prašymus, o atsakymo pateikimo laikas yra skirtingas ir priklauso nuo prašančiosios valstybės narės. Dėl to visos susijusios suinteresuotosios šalys atsiduria teisiškai neužtikrintoje padėtyje.

Apskritai iš konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis paaiškėjo, kad dabartinė teisinė sistema yra fragmentiška ir sudėtinga. Dėl to vykdymo etape gali atsirasti vėlavimų, o nusikaltimų tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas, kurio metu reikia gauti tarpvalstybinę prieigą prie elektroninių įrodymų, gali būti ne toks veiksmingas.

• **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba priėmė teigiamą nuomonę dėl poveikio vertinimo, kuria pritariama šiam pasiūlymui²⁰, ir pateikė įvairių pasiūlymų dėl patobulinimų²¹. Remiantis šia nuomone, poveikio vertinimas buvo iš dalies pakeistas siekiant papildomai aptarti klausimus dėl pagrindinių teisių, susijusių su tarpvalstybiniu dalijimusi duomenimis, visų pirma su įvairių priemonių, kurios numatytos tinkamiausioje galimybėje, ryšiais. Vertinimas taip pat buvo pakeistas siekiant labiau įsigilinti į suinteresuotųjų šalių ir valstybių narių nuomones ir į tai, kaip į jas buvo atsižvelgta. Be to, buvo iš naujo įvertintos politinės aplinkybės siekiant įtraukti papildomas nuorodas į įvairius aspektus, pvz., diskusijas ekspertų grupėse, kurios padėjo suformuoti iniciatyvą. Buvo išaiškintas įvairių priemonių papildomumas (visų pirma ETO direktyva, derybos dėl Budapešto konvencijos papildomo protokolo ir bendra ES ir JAV savitarpio teisinės pagalbos susitarimo peržiūra) atsižvelgiant į jų taikymo sritį, laiką ir išsamumą, be to, buvo peržiūrėtas pagrindinis scenarijus siekiant labiau įsigilinti į pokyčius, kurie, tikėtina, įvyks nepriklausomai nuo siūlomų priemonių patvirtinimo. Galiausiai buvo įterptos diagramos, kurios padės išsamiau apibūdinti dalijimosi duomenimis darbo srautus.

Be pagrindinio scenarijaus (O galimybė), buvo išnagrinėtos keturios pagrindinės politikos galimybės: įvairios praktinės priemonės, kuriomis siekiama pagerinti teismo bendradarbiavimo procedūras ir tiesioginį valdžios institucijų ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimą (A galimybė: nesusijusi su teisėkūros priemone); galimybė, kurioje A galimybės praktinės priemonės derinamos su dvišaliais arba daugiašaliais sprendimo būdais (B galimybė: susijusi su teisėkūros priemone); galimybė, kurioje pirmiau minėtos B galimybės priemonės derinamos su Europos įrodymų pateikimo orderiu ir priemone, kuria siekiama pagerinti prieigą prie duomenų bazių, kuriose informacija apie abonentą pateikiama gavus užklausą, pvz., domeno vardas „Whois“ (C galimybė: susijusi su teisėkūros priemone); ir galimybė, kurioje visos C galimybėje nurodytos ankstesnės priemonės derinamos su teisės aktu dėl tiesioginės prieigos prie nuotoliniu būdu saugomų duomenų (D galimybė: susijusi su teisėkūros priemone)²².

²⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Poveikio vertinimas, pridedamas prie Reglamento dėl Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderių ir Direktyvos, kuria nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės, pasiūlymo“, SWD(2018) 118.

²¹ Europos Komisijos Reglamentavimo patikros valdyba – Nuomonė dėl poveikio vertinimo „Reglamento dėl Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderių ir Direktyvos, kuria nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės, pasiūlymas“, SEC(2018) 199.

²² Dėl daugiau informacijos plg. su Komisijos tarnybų darbinio dokumentu „Poveikio vertinimas, pridedamas prie Reglamento dėl Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderių ir Direktyvos, kuria

Jeigu nebus imtasi jokių priemonių (O galimybė), dėl didėjančio prašymų skaičiaus padėtis tik pablogės. Visos kitos galimybės padeda pasiekti iniciatyvos tikslus, tačiau skirtingu mastu. A galimybė padėtų padidinti dabartinių procesų efektyvumą, pvz., pagerindama prašymų kokybę, tačiau dėl dabartinės sistemos struktūrinių trūkumų galimybės atlikti patobulinimus būtų ribotos.

B galimybė padėtų atlikti daugiau patobulinimų, nes pagal ją būtų įgyvendinti tarptautiniu mastu priimtini sprendimo būdai, tačiau šių tarptautinių sprendimo būdų rezultatas iš esmės priklausytų nuo trečiųjų valstybių. Todėl sprendimo būdai yra neužtikrinti ir mažai tikėtina, kad jie bus veiksmingi ir suteiks tiek daug apsaugos priemonių, kiek jų būtų galima gauti patvirtinus Sąjungos sprendimo būdą.

C galimybė turėtų aiškią papildomą naudą, palyginti su ankstesnėmis galimybėmis, nes pagal ją taip pat būtų įgyvendinama ES vidaus priemonė dėl tiesioginio bendradarbiavimo su paslaugų teikėjais, kuri padėtų išspręsti daugumą klausimų, kurių kiltų su paslaugų teikėju, turinčiu atitinkamus duomenis, susijusiais atvejais.

D galimybė – tai išsamiausias sprendimo būdų rinkinys. Be ankstesnių priemonių, ji apima teisėkūros priemonę dėl tiesioginės prieigos tais atvejais, kai paslaugų teikėjo dalyvavimas nebūtinai.

Dabartinė Komisijos siūloma teisėkūros iniciatyva yra pagrįsta poveikio vertinimo išvadomis. Ši teisės aktą papildys poveikio vertinime aprašytos praktinės priemonės ir tolesnis darbas, susijęs su Budapešto konvencijos papildomu protokolu. Remdamasi savo pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, Komisija su JAV ir kitomis trečiosiomis šalimis taip pat aptars galimybę ateityje sudaryti dvišalius arba daugiašalius susitarimus dėl tarpvalstybinės prieigos prie elektroninių įrodymų, įskaitant su šia prieiga susijusias apsaugos priemones. Dėl tiesioginės prieigos priemonių ir prieigos prie duomenų bazių, kurios yra D galimybės sudedamoji dalis, Komisija dabar nesiūlo jokie teisės akto, tačiau toliau nagrinės, kaip kuo geriau išspręsti šiuos du klausimus.

Tikimasi, kad iniciatyva sudarys sąlygas veiksmingiau ir efektyviau atlikti tyrimus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat padidins skaidrumą ir atskaitomybę bei užtikrins pagarbą pagrindinėms teisėms. Taip pat tikimasi, kad tai skatins pasitikėjimą skaitmenine bendrąja rinka, nes pagerins saugumą ir sumažins įsitikinimą nebaudžiamumu už nusikaltimus, padarytus prie tinklo prijungtuose prietaisuose arba juos naudojant.

Tikimasi, kad valdžios institucijos dėl iniciatyvos patirs pradinių įgyvendinimo išlaidų, kurias ilguoju laikotarpiu kompensuos sutaupytos einamosios išlaidos. Nacionalinės institucijos turėtų prisitaikyti prie naujų procedūrų ir dalyvauti mokymo kursuose. Tačiau paskui tos institucijos gaus naudos iš supaprastinimo, centralizavimo ir aiškos teisinės sistemos, kurioje bus reglamentuojami prašymai leisti susipažinti su duomenimis, nes būtent šie aspektai turėtų padėti užtikrinti veiksmingumą. Be to, kadangi, įgyvendinus tinkamiausią galimybę, teismo bendradarbiavimo kanalams nebus daroma spaudimo, prašymus gaunančiose šalyse turėtų sumažėti prašymų, kuriuos jos turi išnagrinėti, skaičius.

Paslaugų teikėjai turėtų, prisitaikydami prie naujos teisės aktų sistemos, nustatyti (naujas) procedūras ir apmokėti savo darbuotojus. Kita vertus, suderinta sistema padėtų sumažinti

---

nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės, pasiūlymo“, SWD(2018) 118.

naštą tiems paslaugų teikėjams, kurie dabar teikia atsakymus į prašymus dėl su turiniu nesusijusių duomenų ir kurie šiuos prašymus turi išnagrinėti laikydamiesi skirtingų visose valstybėse narėse įstatymų. Teisinis tikrumas ir procedūrų standartizavimas taip pat turėtų turėti teigiamą poveikį mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes tai sumažintų administracinę naštą ir turėtų teigiamą poveikį konkurencingumui. Apskritai taip pat tikimasi, kad iniciatyva padės įmonėms sutaupyti.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas gali daryti poveikį įvairioms pagrindinėms teisėms:

- asmens, su kurio duomenimis susipažįstama, teisėms: teisei į asmens duomenų apsaugą; teisei į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą; teisei į žodžio laisvę; teisei į gynybą; teisei į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą;
- paslaugų teikėjo teisėms; teisei į laisvę užsiimti verslo veikla; teisei į veiksmingą teisinę gynybą;
- visų piliečių teisėms; teisei į laisvę ir saugumą.

Atsižvelgiant į susijusių duomenų apsaugos *acquis*, į siūlomą reglamentą, siekiant užtikrinti šių asmenų teisių apsaugą, įtraukiamos pakankamos ir svarbios apsaugos priemonės.

Kadangi orderiai gali būti išduodami tik baudžiamajame procese ir tik jeigu yra numatytos panašios nacionalinės situacijos ikiteisminio ir teismo nagrinėjimo etapuose, galima taikyti visas baudžiamosios teisės procesines apsaugos priemones. Tai visų pirma apima EŽTK 6 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 47 ir 48 straipsniuose nustatytą teisę į teisingą bylos nagrinėjimą. Taip pat įtraukiami atitinkami ES lygmens teisės aktai, kuriais reglamentuojamos procesinės teisės baudžiamajame procese: Direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese, Direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją apie teises ir kaltinimus ir dėl galimybės susipažinti su bylos medžiaga, Direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą ir teisės susisiekti su giminaičiais suėmimo ir sulaikymo metu, Direktyva 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant bylą teisme aspektų užtikrinimo, Direktyva 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams ir Direktyva 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms.

Konkrečiau kalbant, išankstinė teisminės institucijos intervencija tuo atveju, kai yra išduotas orderis, padeda užtikrinti, kad būtų patikrintas priemonės teisėtumas, būtinumas ir proporcingumas nagrinėjamoje byloje. Be to, taip užtikrinama, kad orderis netinkamai nepažeistų pagrindinių teisių, įskaitant teisinių principų, pvz., advokato teisės neatskleisti profesinės paslapties, poveikį. Reikalaujama, kad išduodančioji institucija konkrečioje byloje užtikrintų, kad priemonė būtų būtina ir proporcinga, be kita ko, atsižvelgiant į tiriamos nusikalstamos veikos rimtumą. Pasiūlyme taip pat nustatytos duomenims apie sandorius ir turinio duomenims taikomos ribos, kuriomis užtikrinama, kad Europos įrodymų pateikimo orderis būtų išduodamas tik dėl rimtesnių formų nusikaltimų, susijusių su tokiais duomenimis.

Taip pat aiškiai aptariama teisė į veiksmingą asmenų, kurių duomenų prašoma, teisių gynimą. Išduodančiojoje valstybėje vykstančio teismo nagrinėjimo metu taip pat reikia atsižvelgti į tam tikrų profesijų atstovams, pvz., advokatams, suteiktus imunitetus ir privilegijas, taip pat į adresato valstybės nacionalinio saugumo ar gynybos interesus. Šiuo atveju teisminės institucijos atliekama peržiūra taip pat veikia kaip papildoma apsaugos priemonė.

Kadangi orderis yra privaloma priemonė, jis taip pat daro poveikį paslaugų teikėjų teisėms, visų pirma laisvei užsiimti verslu. Pasiūlymas apima paslaugų teikėjo teisę pareikšti tam tikrus reikalavimus išduodančiojoje valstybėje narėje, pvz., jeigu teisminė institucija neišdavė arba nepatvirtino orderio. Jeigu orderis perduodamas vykdančiajai valstybei vykdomo tikslais, vykdančioji institucija gali nuspręsti nepripažinti arba nevykdyti orderio, jeigu, jį gavus ir pasikonsultavus su išduodančiąja institucija, paaiškėja kokie nors riboti prieštaravimo pagrindai. Be to, jeigu pradedama vykdomo procedūra, pats adresatas galės vykdančiojoje institucijoje pareikšti prieštaravimą dėl orderio remdamasis bet kuriuo tokiu ribotu pagrindu. Tai, pvz., apima atvejus, kai aišku, kad kompetentinga institucija neišdavė arba nepatvirtino orderio arba kai laikantis orderio būtų akivaizdžiai pažeista Chartija arba jo laikymasis būtų akivaizdžiai piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Tai nepanaikina adresato teisės į veiksmingą teisminę teisį nuo sprendimo, kuriuo nustatoma sankcija, gynybą.

Potencialus klausimas, susijęs su ES priemonėmis šioje srityje, – galimybė, kad dėl šios priežasties trečiosios šalys gali nustatyti abipuses pareigas ES paslaugų teikėjams, kurios nederėtų su ES pagrindinių teisių sąlygomis, įskaitant ES *acquis* užtikrinamą aukšto lygio duomenų apsaugą. Pasiūlyme ši situacija sprendžiama dviem būdais: pirma, numatant priemonę, kurioje yra griežtos apsaugos priemonės ir aiškos nuorodos į ES *acquis* jau įtvirtintas sąlygas ir apsaugos priemones, kurios laikomos pavyzdžiu užsienio teisės aktams, ir, antra, nustatant konkrečią prieštaraujančių įsipareigojimų sąlygą, pagal kurią paslaugų teikėjams leidžiama nustatyti ir šalinti prieštaraujančius įsipareigojimus, su kuriais jie susiduria, ir taip inicijuoti teisminę peržiūrą. Ši sąlyga suprojektuota taip, kad užtikrintų pagarbą tiek bendro pobūdžio blokavimo statutams, pvz., tiek JAV elektroninių ryšių privatumo aktui (angl. ECPA), kuriuo, atsižvelgiant į jo geografinę taikymo sritį, išskyrus ribotas aplinkybes, draudžiama atskleisti informaciją, susijusią su turinio duomenimis, tiek įstatymams, kuriais paprastai nedraudžiama atskleisti informacijos, tačiau tai gali būti daroma individualiais atvejais. Su ECPA susijusiais atvejais prieiga prie turinio duomenų tam tikrose situacijose šiuo metu gali būti neleidžiama, todėl savitarpio teisinės pagalbos susitarimai turėtų išlikti pagrindine prieigos prie tokių duomenų priemone. Tačiau pakeitimais, kurie buvo padaryti priėmus JAV CLOUD aktą²³, blokavimo statutas galėtų būti panaikintas, jeigu ES sudarytų susitarimą su JAV. Papildomi tarptautiniai susitarimai su kitais pagrindiniais partneriais gali padėti dar labiau sumažinti su įstatymų kolizija susijusių situacijų skaičių.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad šiame pasiūlyme nustatytos priemonės yra suderinamos su pagrindinėmis teisėmis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo reglamento nedaro poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Šis reglamentas yra tiesiogiai taikytinas visoje Sąjungoje. Jį tiesiogiai taikys specialistai, taip išvengiant reikalavimo keisti vidaus teisės sistemas.

²³ 2018 m. kovo 23 d. Jungtinėse Amerikos Valstijose buvo priimtas Aktas, kuriuo paaiškinta teisėto duomenų naudojimo užsienyje tvarka (angl. CLOUD). Su CLOUD aktu galima susipažinti [čia](#).

Reglamentas bus vertinamas ir Komisija ne vėliau kaip po 5 metų nuo jo įsigaliojimo dienos Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks ataskaitą. Remdamasi ataskaitos išvadomis, visų pirma tuo, ar reglamentu paliekama kokių nors praktinę reikšmę turinčių spragų, ir atsižvelgdama į technologinę plėtrą, Komisija įvertins poreikį praplėsti reglamento taikymo sritį. Komisija prireikus pateiks pasiūlymus pakeisti šį reglamentą. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, būtiną tai ataskaitai parengti. Valstybės narės surinks duomenis, reikalingus atliekant metinę reglamento stebėseną.

Komisija prireikus parengs paslaugų teikėjams rekomendacijas dėl reglamente nustatytų reikalavimų laikymosi.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

	TAISYKLĖ	
	straipsnis	Konstatuoja moji dalis
I. Dalykas, sąvokų apibrėžtys ir taikymo sritis	1. Dalykas	1–15
	2. Apibrėžtys	16–23
	3. Taikymo sritis	24–27
II. Europos įrodymų pateikimo orderis, Europos įrodymų saugojimo orderis ir sertifikatai, teisinis atstovas	4. Išduodančioji institucija	30
	5. Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygos	28–29, 31–35
	6. Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimo sąlygos	36
	7. Europos įrodymų pateikimo orderio ir Europos įrodymų saugojimo orderio adresatas	37
	8. Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikatas ir Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikatas	38–39
	9. EĮPOS vykdymas	40–41
	10. EĮSOS vykdymas	42
	11. Konfidencialumas ir informacija apie naudotoją	43
	12. Išlaidų kompensavimas	Nenurodyta
	13. Sankcijos	Nenurodyta
III. Sankcijos ir vykdymas	14. Vykdomo procedūra	44–45, 55

IV. Teisių gynimo būdai	15 ir 16 straipsniai. Peržiūros procedūra, kuri taikoma kilus trečiosios šalies teisėje nustatytiems prieštaraujantiems įsipareigojimams	47–53
	17. Veiksmingos teisių gynimo priemonės	54
	18. Privilegijų ir imunitetų užtikrinimas pagal vykdančiosios valstybės teisę	35
V. Baigiamosios nuostatos	19. Stebėseną ir ataskaitų teikimas	58
	20. Sertifikatų ir formos pakeitimai	59–60
	21. Įgaliojimų delegavimas	60
	22. Pranešimai	Nenurodyta
	23. Ryšys su Europos tyrimo orderiais	61
	24. Vertinimas	62
	25. Įsigaliojimas	Nenurodyta

1 skyrius. Dalykas, sąvokų apibrėžtis ir taikymo sritis

1 straipsnis. Dalykas

Šiame straipsnyje aprašoma bendra pasiūlymo taikymo sritis ir tikslas, t. y. nustatyti taisykles, kuriomis Europos Sąjungos kompetentinga teisminė institucija gali, išduodama Europos įrodymų pateikimo orderį arba Europos įrodymų saugojimo orderį, nurodyti paslaugų teikėjui, kuris siūlo paslaugas Sąjungoje, pateikti arba išsaugoti elektroninius įrodymus. Šios priemonės gali būti naudojamos tik tarpvalstybinėse situacijose, t. y. kai paslaugų teikėjas yra įsisteigęs kitoje valstybėje narėje arba jam atstovaujama kitoje valstybėje narėje.

Šiuo reglamentu tyrimo institucijoms suteikiamos papildomos priemonės elektroniniams įrodymams gauti neribojant nacionalinės teisės aktais jau suteiktų įgaliojimų jų teritorijoje įsisteigusių arba atstovaujamų paslaugų teikėjų atžvilgiu imtis priverstinių priemonių. Todėl, jeigu paslaugų teikėjas yra įsisteigęs arba jam atstovaujama toje pačioje valstybėje narėje, tos valstybės narės institucijos, kad priverstų paslaugų teikėją paklusti, naudoja nacionalines priemones.

Duomenys, kuriuos nurodoma pateikti išduotame Europos įrodymų pateikimo orderyje, turėtų būti pateikti tiesiogiai institucijoms, nedalyvaujant valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs arba atstovaujamas paslaugų teikėjas, institucijoms. Reglamente taip pat atsisakoma vietos nustatymo duomenų kaip lemiamo siejamojo veiksnio, nes duomenų saugojimas paprastai

neriškia valstybės, kurios teritorijoje saugomi duomenys, vykdomos kokios nors kontrolės. Tokį saugojimą dažniausiai nustato pats paslaugų teikėjas, remdamasis verslo ypatumais²⁴.

Be to, reglamentas taip pat taikomas, jeigu paslaugų teikėjai nėra įsisteigę arba atstovaujami Sąjungoje, tačiau siūlo paslaugas Sąjungoje. Tai atspindi 3 straipsnio 1 dalyje.

Tais atvejais, kai pasiūlyme pateikiama nuoroda į valstybėje narėje įsisteigusį arba joje per paskirtą teisinį atstovą atstovaujamą paslaugų teikėją, vien teisinio atstovo paskyrimas nereiškia, kad paslaugų teikėjas yra įsisteigęs, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą.

1 straipsnio 2 dalyje primenama, kad šiuo reglamentu nekeičiama pareiga gerbti pagrindines teises ir teisinius principus, kaip nustatyta ES sutarties 6 straipsnyje.

2 straipsnis. Apibrėžtys

Šiame straipsnyje pateikiamos visame dokumente vartojamų sąvokų apibrėžtys.

Reglamentas taikomas toliau nurodytų rūšių paslaugų teikėjams: elektroninių ryšių paslaugų teikėjams, informacinės visuomenės paslaugų teikėjams, kai duomenų saugojimas yra pagrindinė naudotojui teikiamos paslaugos savybė, įskaitant socialinius tinklus, jeigu jie nepriskiriami elektroninių ryšių paslaugoms, elektronines prekyvietes, kuriose palengvinamas naudotojų (pvz., vartotojų ar įmonių) tarpusavio sandorių sudarymas, ir kitiems prieglobos paslaugų teikėjams, taip pat interneto domeno vardo ir numeravimo paslaugų teikėjams.

Reglamento taikymo sritis apima elektroninių ryšių paslaugų teikėjus, kaip apibrėžta [Direktyvoje, nustatančioje Europos elektroninių ryšių kodeksą]. Tradicinių telekomunikacijų paslaugų teikėjai, vartotojai ir įmonės vis dažniau pirmenybę teikia naujoms internetinėms asmenų tarpusavio ryšio paslaugoms, pvz., interneto telefonijos paslaugoms, tikrą laiką pokalbių ir e. pašto paslaugoms. Todėl šis pasiūlymas turėtų būti taikomas šioms paslaugoms kartu su socialiniais tinklais, pvz., „Twitter“ ir „Facebook“, kuriuose naudotojams leidžiama dalytis turiniu.

Daugeliu atvejų duomenys nebesaugomi naudotojo įrenginyje, tačiau yra prieinami debesija pagrįstoje infrastruktūroje, kurioje prieiga iš esmės suteikiama iš bet kurios vietos. Paslaugų teikėjams nereikia būti įsisteigusiams arba turėti serverius kiekvienoje jurisdikcijoje – jiems pakanka naudotis centralizuota administracija ir decentralizuotomis sistemomis, kuriose saugomi duomenys ir teikiamos jų paslaugos. Jie tai daro siekdami optimizuoti krūvio pusiausvyrą ir sutrumpinti vėlavimus atsakant į naudotojų prašymus pateikti duomenis. Turinio teikimo tinklai (angl. *Content delivery networks*, CDN) paprastai naudojami siekiant pagreitinti turinio pateikimą nukopijuojant turinį keliuose visame pasaulyje esančiuose serveriuose. Taip įmonėms sudaromos sąlygos pateikti turinį iš serverio, kuris yra arčiausiai naudotojo arba kuriame ryšys galėtų būti nukreipiamas į mažiau apkrautą tinklą. Siekiant atsižvelgti į šią tendenciją, apibrėžtis apima debesijos ir kitas prieglobos paslaugas, kurios suteikia galimybių naudotis įvairiais skaičiavimo ištekliais, pvz., tinklais, serveriais arba kita infrastruktūra, saugojimu, taikomosiomis programomis ir paslaugomis, kurios sudaro sąlygas saugoti duomenis skirtingais tikslais. Priemonė taip pat taikoma skaitmeninėms prekyvietėms, kuriose vartotojai ir (arba) įmonės gali sudaryti sandorius pardavimo internete sutarčių arba sutarčių dėl paslaugų forma. Tokie sandoriai sudaromi elektroninės prekyvietės svetainėje arba prekiautojo svetainėje, kurioje naudojami elektroninės prekyvietės suteikiami

²⁴ Poveikio vertinime pateikti papildomi paaiškinimai.

skaičiavimo ištekliai. Todėl būtent šioje prekyvietėje yra elektroniniai įrodymai, kurių gali prireikti nagrinėjant baudžiamąją bylą.

Paslaugos, kurias teikiant duomenų saugojimas nėra pagrindinė teikiamos paslaugos savybė, nepatenka į pasiūlymo taikymo sritį. Nors dauguma paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų yra susijusios su tam tikros rūšies duomenų saugojimu, ypač tais atvejais, kai paslaugos teikiamos internete nuotoliniu būdu, paslaugas, kurias teikiant duomenų saugojimas yra ne pagrindinė, bet tik papildoma savybė, galima atskirti, įskaitant nuotoliniu būdu internete teikiamas teises, architektūrines, inžinerijos ir apskaitos paslaugas.

Su interneto infrastruktūros užtikrinimu susijusių paslaugų teikėjai, pvz., domeno vardo registruotojai ir registrai ir privatumo ir atstovavimo paslaugų teikėjai, arba regioniniai interneto registrai, skirti interneto protokolų adresams registruoti, gali būti svarbūs baudžiamajame procese, nes gali pateikti pėdsakus, leidžiančius nustatyti nusikalstamoje veikloje dalyvavusio asmens arba subjekto tapatybę.

Duomenų, kuriuos kompetentingos institucijos gali gauti išduodamos Europos įrodymų pateikimo orderį, kategorijos apima duomenis apie abonentą, prieigos duomenis, sandorių duomenis (šios trys kategorijos dažnai bendrai vadinamos su turiniu nesusijusiais duomenimis) ir saugomus turinio duomenis. Šis atskyrimas, išskyrus prieigos duomenis, galioja daugumos valstybių narių teisinėje tvarkoje ir ne ES teisinėse sistemose.

Visose kategorijose yra asmens duomenų, todėl joms taikomos ES duomenų apsaugos *acquis* numatytos apsaugos priemonės. Šios apsaugos priemonės daro skirtingo intensyvumo poveikį pagrindinėms teisėms, visų pirma, viena, duomenims apie abonentą ir, antra, sandorių ir turinio duomenims. Labai svarbu, kad priemonė taikoma visoms šioms kategorijoms: duomenys apie abonentą ir prieigos duomenys dažnai yra atskaitos taškas siekiant tyrime gauti informacijos apie įtariamojo tapatybę. Vis dėlto, kalbant apie įrodomąją galią, svarbiausią įrodomąją galią gali turėti sandorio ir turinio duomenys. Kadangi pagrindinių teisių ribojimo lygmuo yra skirtingas, skirtingų sąlygų duomenims apie abonentą ir sandorių ir prieigos duomenims nustatymas, kaip tai daroma keliose reglamento nuostatose, yra pateisinamas.

Tinkama išskirti prieigos duomenis kaip konkrečią šiame reglamente vartojamą duomenų kategoriją. Prieigos duomenimis, kaip čia apibrėžta, siekiama tokio pat tikslo kaip ir duomenimis apie abonentą, t. y. nustatyti naudotoją, o pagrindinės teisės ribojimo lygis yra panašus. Todėl šiems duomenims turėtų būti taikomos tokios pat sąlygos kaip ir duomenims apie abonentą. Taigi šiame pasiūlyme nustatoma nauja kategorija duomenų, su kuriais turi būti elgiamasi kaip ir su duomenimis apie abonentą, jeigu siekiama to paties tikslo.

2 straipsnyje apibrėžiamos valstybės narės ir institucijos, kurios galėtų dalyvauti procedūroje. Išduodančiosios institucijos apibrėžtis pateikiama 4 straipsnyje.

Skubūs atvejai laikomi išimtinėmis situacijomis, kuriose paprastai reikia, kad paslaugų teikėjai reaguotų laiku ir kuriose bus taikomos specialios sąlygos. Todėl jie šiame straipsnyje apibrėžiami atskirai.

3 straipsnis. Taikymo sritis

Šiame straipsnyje nustatyta pasiūlymo taikymo sritis. Reglamentas taikomas visiems paslaugų teikėjams, kurie Sąjungoje siūlo paslaugas, įskaitant Sąjungoje neįsisteigusius paslaugų teikėjus. Aktyvus paslaugų siūlymas Sąjungoje kartu su visa joje teikiama nauda reiškia, kad

reglamento taikymas paslaugų teikėjams yra pateisinamas ir sudaro vienodas veiklos sąlygas tų pačių rinkų dalyviams. Be to, jei reglamentas nebūtų taikomas šiems paslaugų teikėjams, atsirastų spraga ir nusikaltėliams būtų lengva išvengti reglamento taikymo.

Siekdamos nustatyti, ar paslaugos yra siūlomos, institucijos turi įvertinti, ar paslaugos teikėjas sudaro sąlygas fiziniams arba juridiniams asmenims naudotis savo paslaugomis vienoje ar keliose valstybėse narėse. Tačiau vien paslaugos prieinamumas (kuris taip pat gali būti kildinamas iš priegios prie paslaugų teikėjo arba tarpininko svetainės arba e. pašto adreso ar kitų kontaktinių duomenų) neturėtų būti pakankama sąlyga šio reglamento taikymui. Todėl, norint nustatyti pakankamą sąsają tarp paslaugų teikėjo ir teritorijos, kurioje jis siūlo savo paslaugas, reikalaujama esminio ryšio su tomis valstybėmis narėmis. Toks esminis ryšys yra, kai paslaugų teikėjas turi įmonę vienoje ar keliose valstybėse narėse. Jeigu Sąjungoje įmonės nėra, esminio ryšio su Sąjunga kriterijus turėtų būti vertinamas remiantis dideliu esamų naudotojų skaičiumi vienoje ar keliose valstybėse narėse arba tikslinga veikla vienoje ar keliose valstybėse narėse. Tikslinga veikla vienoje ar keliose valstybėse narėse gali būti nustatoma remiantis visomis susijusiomis aplinkybėmis, įskaitant tokius veiksnius kaip kalba arba valiuta, kuri paprastai naudojama valstybėje narėje. Tikslinga veikla valstybėje narėje taip pat galėtų būti siejama su galimybe atitinkamoje nacionalinėje taikomųjų programų parduotuvėje įsigyti taikomąją programą, vietos reklamos rodymu arba reklamos valstybėje narėje vartojama kalba rodymu, bet kokios informacijos, kurią pateikia valstybių narių asmenys, panaudojimu savo veikloje arba ryšių su klientais valdymu, pvz., aptarnaujant klientus ta kalba, kuri paprastai vartojama valstybėje narėje. Laikoma, kad esminis ryšys yra ir tais atvejais, kai paslaugų teikėjas nukreipia savo veiklą į vieną ar daugiau valstybių narių, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 17 straipsnio 1 dalies c punkte.

Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderis yra tyrimo priemonės, kurios gali būti taikomos tik atliekant baudžiamuosius tyrimus arba baudžiamajame procese dėl konkrečių nusikalstamų veikų. Pagal ryšį su konkrečiu tyrimu orderis atskiriamas nuo prevencinių priemonių arba duomenų saugojimo pareigų, nustatytų teisės aktuose, ir užtikrinamas baudžiamajame procese galiojančių procesinių teisių taikymas. Todėl kompetencija pradėti tyrimus dėl konkrečios nusikalstamos veikos yra būtina šio reglamento taikymo sąlyga.

Taip pat taikomas papildomas reikalavimas, pagal kurį duomenys, kuriuos siekiama gauti, turi būti susiję su paslaugų teikėjo Sąjungoje siūlomomis paslaugomis.

2 skyrius. Europos įrodymų pateikimo orderis, Europos įrodymų saugojimo orderis ir sertifikatai

4 straipsnis. Išduodančioji institucija

Teisminė institucija, išduodama Europos įrodymų pateikimo arba įrodymų saugojimo orderį, visada turi dalyvauti kaip išduodančioji arba patvirtinančioji institucija. Orderius, kuriais nurodoma pateikti sandorių arba turinio duomenis, turi išduoti teisėjas arba teismas. Kai tai yra duomenys apie abonentą arba priegios duomenys, tai gali padaryti prokuroras.

5 straipsnis. Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygos

5 straipsnyje nustatytos Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygos. Jas turi įvertinti išduodančioji teisminė institucija.

Europos įrodymų pateikimo orderis gali būti išduodamas, jeigu tai būtina ir proporcinga konkrečioje byloje. Be to, jis turėtų būti išduodamas tik jeigu dėl tos pačios nusikalstamos veikos panašioje vidaus situacijoje išduodančiojoje valstybėje būtų galima taikyti panašią priemonę.

Orderius, kuriais nurodoma pateikti duomenis apie abonentą ir prieigos duomenis, galima išduoti dėl bet kurios nusikalstamos veikos. Sandorių ir turinio duomenims turėtų būti taikomi griežtesni reikalavimai, kad būtų atsižvelgta į didesnę tokių duomenų konfidencialumą ir atitinkamai didesnę orderiais nustatomos intervencijos tokių duomenų atžvilgiu laipsnį, palyginti su duomenimis apie abonentą ir prieigos duomenis. Todėl orderiai gali būti išduodami tik dėl nusikalstamų veikų, už kurias skiriama didžiausia laisvės atėmimo bausmė yra ne mažiau kaip 3 metai arba daugiau. Didžiausia laisvės atėmimo bausmė pagrįstos ribos nustatymas sudaro sąlygas laikytis proporcingesnio požiūrio, įskaitant įvairias kitas *ex ante* ir *ex post* sąlygas ir apsaugos priemones, kuriomis siekiama gerbti proporcingumo principą ir nukentėjusių asmenų teises.

Riba taip pat neturėtų pakenkti priemonės veiksmingumui ir jos naudojimui, kaip ją naudoja specialistai. Valstybės narės taiko įvairias didžiausias laisvės atėmimo bausmes, susijusias su jų nacionaline sistema. Nacionaliniai baudžiamieji kodeksai yra skirtingi ir nesuderinti. Tą patį galima pasakyti apie nusikalstamas veikas ir už jas skiriamas sankcijas. Nacionaliniuose proceso kodeksuose taip pat nustatytos skirtingos ribos, taikomos sandorių arba turinio duomenų gavimui: kai kurios valstybės narės nenustato jokios konkrečios ribos; kitos nustato nusikalstamų veikų sąrašą. Trejų metų riba apribojamas priemonės taikymas rimtesniems nusikaltimams, per daug neapribojant specialistų galimybių naudoti šią priemonę. Taikant šią ribą, priklausomai nuo valstybės narės baudžiamojo kodekso, į taikymo sritį nepatenka įvairūs nusikaltimai (pvz., kai kuriose valstybėse narėse – dalyvavimas organizuotos nusikalstamos grupės veikloje ir pagrobimas, taip pat nusikalstamos veikos, kaip antai smulki vagystė, sukčiavimas ir užpuolimas, dėl kurių prašymas išduoti tarpvalstybinį įrodymų, susijusių su neskelbtiniais duomenimis, pateikimo orderį gali būti laikomas neproporcingu). Kita vertus, trejų metų riba apima nusikaltimus, dėl kurių reikia veiksmingesnio požiūrio (pvz., narystė nusikalstamoje organizacijoje, teroristinių grupių finansavimas, nusikalstamos organizacijos rėmimas arba skatinimas prie jos prisidėti, mokymas daryti teroristinius nusikaltimus, tam tikros teroristinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir rengimasis padaryti tokias nusikalstamas veikas arba pasirengimas paimti įkaitus) ir kurie priešingu atveju, jeigu, priklausomai nuo valstybės narės, būtų taikoma didesnė riba, nepatektų į taikymo sritį. Ši riba pasirinkta siekiant užtikrinti baudžiamųjų tyrimų ir teisių bei proporcingumo apsaugos veiksmingumo pusiausvyrą visose valstybėse narėse. Riba pranaši ir dėl to, kad yra lengvai taikoma praktiškai.

Be to, orderiai, kuriais nurodoma pateikti sandorių arba turinio duomenis, taip pat gali būti išduodami dėl konkrečių nuostatoje išvardytų suderintų nusikalstamų veikų, kurių įrodymai paprastai dažniausiai bus prieinami tik elektronine forma. Taip reglamento taikymas pateisinamas ir tais atvejais, kai didžiausia laisvės atėmimo bausmė yra mažesnė nei minėta riba; priešingu atveju tų nusikalstamų veikų nebūtų galima tinkamai ištirti, o tai gali lemti nebaudžiamumą. Nusikalstamos veikos įtvirtintos konkrečiose šių teisės aktų nuostatose: i) Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR, skirtas kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu, ii) Direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR, ir iii) Direktyva 2013/40/ES dėl atakų prieš informacines sistemas, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2005/222/TVR. Orderius taip pat galima išduoti dėl nusikalstamų veikų, išvardytų Direktyvoje 2017/541/ES

dėl kovos su terorizmu, pakeičiančioje Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičiančioje Tarybos sprendimą 2005/671/TVR. Kai kurių iš šių nusikalstamų veikų mažiausia riba yra ne mažiau kaip 1 metai, kitų – 2 metai, tačiau nė vienos nusikalstamos veikos mažiausia maksimali riba nėra mažesnė nei 1 metai.

Straipsnyje taip pat nustatyta, kokią informaciją privalu pateikti Europos įrodymų pateikimo orderyje, kad paslaugų teikėjas galėtų nustatyti ir pateikti prašomus duomenis. Motyvai, susiję su šios priemonės būtinumu ir proporcingumu pagrindais, taip pat yra sudedamoji Europos įrodymų pateikimo orderio dalis.

Europos įrodymų pateikimo orderis įgyvendinamas išduodant Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikatą (EĪPOS) (žr. 8 straipsnį), kuris yra išverčiamas ir nusiunčiamas paslaugų teikėjui. EĪPOS pateikiama tokia pat informacija kaip ir orderyje, išskyrus priemonės būtinumo ir proporcingumo pagrindus arba papildomą informaciją apie bylą.

Tais atvejais, kai prašomų duomenų saugojimas arba tvarkymas yra susijęs su paslaugų teikėjo įmonei teikiamomis infrastruktūros paslaugomis (paprastai tai būna su prieglobos arba programine įranga susijusios paslaugos), pati įmonė turėtų būti pirminis tyrimo institucijų teikiamo prašymo adresatas. Dėl šios priežasties gali prireikti taikyti ETO arba savitarpio teisinės pagalbos procedūrą, o tokiu atveju įmonė nebūtų laikoma paslaugų teikėja, kuriai taikomas šis reglamentas. Paslaugų teikėjas Europos įrodymų pateikimo orderio adresu gali būti tik jeigu nebūtų tinkama prašymą adresuoti įmonei, visų pirma tais atvejais, kai dėl to kiltų pakenkimo tyrimui rizika, pvz., kai tyrimas atliekamas dėl pačios įmonės.

Prieš išduodama Europos įrodymų pateikimo orderį išduodančioji institucija taip pat turi atsižvelgti į potencialius imunitetus ir privilegijas, taikomas pagal paslaugų teikėjo valstybės narės teisę, arba bet kokią poveikį tos valstybės narės pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai. Šios nuostatos paskirtis – užtikrinti, kad išduodančiojoje valstybėje būtų atsižvelgta į imunitetus ir privilegijas, kuriomis užtikrinama prašomų duomenų apsauga paslaugų teikėjo valstybėje narėje, visų pirma tais atvejais, kai jose nustatyta didesnė apsauga, palyginti su išduodančiosios valstybės teise.

6 straipsnis. Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimo sąlygos

Europos įrodymų saugojimo orderiui taikomos panašios sąlygos kaip ir Europos įrodymų pateikimo orderiui. Jis gali būti išduodamas dėl bet kurios nusikalstamos veikos laikantis kitų 6 straipsnyje išvardytų sąlygų. Jo paskirtis – užkirsti kelią susijusių duomenų pašalinimui, ištrynimui arba pakeitimui tais atvejais, kai šiems duomenims pateikti gali prireikti daugiau laiko, pvz., dėl to, kad bus naudojamos teisminio bendradarbiavimo kanalais. Atsižvelgiant, pvz., į tai, kad ETO paprastai gali būti išduotas dėl bet kurios nusikalstamos veikos netaikant jai jokių ribų, Europos įrodymų saugojimo orderis taip pat neribojamas. Priešingu atveju ši priemonė nebūtų veiksminga. Siekiant sudaryti sąlygas tyrimo institucijoms veikti greitai ir atsižvelgiant į tai, kad dėl atitinkamo prašymo pateikti duomenis bus parengtas paskesnis prašymas, kurio visos sąlygos bus tikrinamos dar kartą, Europos įrodymų saugojimo orderį taip pat gali išduoti arba patvirtinti prokuroras.

7 straipsnis. Europos įrodymų pateikimo arba Europos įrodymų saugojimo orderio adresatas

Europos įrodymų pateikimo orderiai ir Europos įrodymų saugojimo orderiai turėtų būti adresuoti paslaugų teikėjo paskirtam teisiniui atstovui, kuris turi rinkti įrodymus baudžiamajame procese pagal Direktyvą, kuria nustatomos teisinių atstovų skyrimo įrodymams baudžiamosiose bylose rinkti suderintos taisyklės. Orderis bus perduodamas

Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikato (EĪPOS) arba Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikato (EĪSOS) forma, kaip nurodyta 8 straipsnyje. Šis teisinis atstovas bus atsakingas už jų gavimą ir visapusišką vykdymą laikantis terminų. Dėl šios priežasties paslaugų teikėjai gali nuspręsti, kaip pasirūpinti, kad būtų pateikti valstybių narių prašomi duomenys.

Jeigu nepaskirtas nė vienas teisinis atstovas, orderiai gali būti adresuojami bet kuriai paslaugų teikėjo įmonei Sąjungoje. Ši atsarginė procedūra padeda užtikrinti sistemos veiksmingumą tuo atveju, kai paslaugų teikėjas (dar) nepaskyrė specialaus atstovo, pvz., kai nėra pareigos paskirti teisinį atstovą pagal direktyvą, nes paslaugų teikėjai yra įsisteigę ir veikia tik vienoje valstybėje narėje, arba jeigu pareiga paskirti teisinį atstovą dar negalioja iki direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino.

Jeigu teisinis atstovas nesilaiko reikalavimų, yra dvi situacijos, kuriose išduodančioji institucija gali kreiptis į bet kurią paslaugų teikėjo įmonę Sąjungoje: skubiais atvejais, kaip apibrėžta 9 straipsnio 2 dalyje, ir tais atvejais, kai teisinis atstovas nesilaiko savo pareigų pagal 9 ir 10 straipsnius ir kai, išduodančiosios institucijos manymu, yra aiški duomenų praradimo rizika.

8 straipsnis. Europos įrodymų pateikimo ir įrodymų saugojimo orderių sertifikatai

EĪPOS ir EĪSOS naudojami perduodant orderius adresatui, kurio apibrėžtis pateikta 7 straipsnyje. Abiejų sertifikatų šablonai pateikti reglamento I ir II prieduose; juos reikia išversti į vieną iš oficialiųjų valstybės narės, kurioje yra adresatas, kalbų. Paslaugų teikėjas gali pareikšti, kad jis priims orderius ir kitomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis. Sertifikatų paskirtis – suteikti visą būtiną informaciją, kuri turi būti perduota adresatui, standartizuota forma, kuo labiau sumažinant klaidų šaltinį, sudarant sąlygas lengvai nustatyti duomenis ir kuo labiau išvengti laisvo teksto, taip sumažinant vertimo raštu išlaidas. Išsami argumentacija, įskaitant būtinumo ir proporcingumo pagrindų nurodymą, arba papildomi duomenys apie bylą į sertifikatą neįtraukiami siekiant nepakenkti tyrimams. Todėl jis reikalingas tik kaip paties orderio sudedamoji dalis, kad vėliau įtariamasis galėtų jį ginčyti baudžiamajame procese.

Kai kurie paslaugų teikėjai jau sukūrė platformas, kurias naudodamos teisėsaugos institucijos teikia prašymus. Reglamentas neturi įtakos šių platformų naudojimui, nes juo suteikiama daug privalumų, įskaitant galimybę lengvai nustatyti duomenų tapatumą ir saugiai juos perduoti. Tačiau šiose platformose turi būti sudaromos galimybės pateikti I ir II prieduose nurodyto formato EĪPOS ir EĪSOS, neprašant papildomų su orderiu susijusių duomenų.

Valstybių narių arba Sąjungos įstaigų sukurtose platformose taip pat gali būti numatytos saugios perdavimo priemonės, be to, tokios platformos gali palengvinti orderių tapatumo nustatymą ir statistinių duomenų rinkimą. Reikėtų įvertinti galimą „eCodex“ ir SIRIUS platformų išplėtimą siekiant suteikti paslaugų teikėjams saugų ryšį EĪPOS ir EĪSOS ir, kai tinkama, paslaugų teikėjų atsakymų perdavimo tikslais.

9 straipsnis. EĪPOS vykdymas

9 straipsnyje adresatams nustatyta pareiga atsakyti į EĪPOS ir nustatomi privalomi terminai. Paprastai suteikiamas 10 dienų terminas, tačiau institucijos pagrįstais atvejais gali nustatyti trumpesnį terminą. Be to, skubiais atvejais, kurie apibūdinami kaip situacija, kurioje asmens gyvybei ar fizinėi neliečiamybei arba ypatingos svarbos infrastruktūrai gresia neišvengiamas pavojus, terminas yra 6 valandos.

Nuostata taip pat užtikrinama galimybė adresatui ir išduodančiajai institucijai užmegzti dialogą. Jeigu EĮPOS yra neišsamus, akivaizdžiai neteisingas arba jame nėra pakankamai informacijos, kad paslaugų teikėjas galėtų įvykdyti EĮPOS, adresatas susisiečia su išduodančiąja institucija ir, naudodamas III priedo formą, prašo pateikti paaiškinimus. Jis taip pat informuoja išduodančiąją instituciją tais atvejais, kai duomenų negali pateikti dėl *force majeure* arba dėl to, kad tai faktiškai neįmanoma. Taip yra tuo atveju, kai, pvz., asmuo, kurio duomenų prašoma, nesinaudojo šia paslauga arba, pvz., atsižvelgiant į kitas privatumo pareigas, duomenis paslaugų teikėjas teisėtai ištrynė anksčiau, nei jis pats arba jo teisinis atstovas gavo orderį. Išduodančiajai institucijai gali prireikti žinoti apie šias aplinkybes, kad galėtų greitai reaguoti, galbūt surinkti elektroninius įrodymus iš kito paslaugų teikėjo ir užkirsti kelią tam, kad išduodančioji institucija nepradėtų vykdymo procedūros, jei tai neturėtų jokios prasmės.

Jeigu adresatas apskritai nepateikia informacijos, pateikia neišsamią informaciją arba padaro tai ne laiku dėl kitų nei pirmiau išvardytosios priežasčių, jis turi informuoti išduodančiąją instituciją apie priežastis naudodamas III priede pateiktą formą. Todėl adresatai išduodančiajai institucijai gali užduoti bet kokią klausimą, susijusį su EĮPOS vykdymu. Taip išduodančiajai institucijai sudaromos sąlygos gana anksti prieš prasidedant vykdymo etapui ištaisyti arba persvarstyti EĮPOS.

Jeigu duomenys nepateikiami nedelsiant, visų pirma tais atvejais, kai adresatas ir išduodančioji institucija pradeda dialogą (o tai reiškia, kad nebus laikomasi 9 straipsnio 1 dalyje nustatytų terminų), paslaugų teikėjas, gavęs EĮPOS, turi pareigą saugoti duomenis, kad jų neprarastų, jeigu duomenis galima identifikuoti. Pareiga saugoti duomenis gali būti taikoma EĮPOS, dėl kurio pateiktas paaiškinimas, arba paskesniai prašymui pagal tarpusavio teisinės pagalbos susitarimą, arba ETO, kuris gali būti siunčiamas vietoj pradinio EĮPOS.

10 straipsnis. EĮSOSvykdymas

EĮSOS vykdymo tikslais prieinami duomenys turi būti išsaugomi orderio gavimo metu. Paslaugų teikėjai duomenis turėtų saugoti tiek, kiek būtina tam, kad jie būtų pateikti gavus prašymą, jeigu išduodančioji institucija per 60 dienų nuo orderio išdavimo momento patvirtina, kad ji pradėjo rengti paskesnę prašymą pateikti įrodymus. Šiuo atveju reikia atlikti bent keletą oficialių veiksmų, pvz., nusiųsti savitarpio teisinės pagalbos prašymą išversti.

Kita vertus, prašymai saugoti įrodymus turėtų būti pateikiami arba galioti tiek, kiek tai yra būtina siekiant sudaryti sąlygas vėliau prašyti pateikti šiuos duomenis. Siekiant išvengti nereikalingo arba pernelyg ilgo įrodymų saugojimo, Europos įrodymų saugojimo orderį išdavusi institucija informuoja adresatą iš karto, kai tik priimamas sprendimas susilaikyti nuo įrodymų pateikimo orderio ar prašymo dėl teismo bendradarbiavimo arba jo atsisakyti.

Šia nuostata, panašiai kaip ir pagal 9 straipsnio nuostatas, taip pat užtikrinama galimybė adresatui ir išduodančiajai institucijai užmegzti dialogą. Jeigu EĮSOSyra neišsamus, akivaizdžiai neteisingas arba jame nėra pakankamai informacijos, kad paslaugų teikėjas galėtų įvykdyti EĮSOS, adresatas susisiečia su išduodančiąja institucija ir, naudodamas III priedo formą, prašo pateikti paaiškinimus. Jis taip pat informuoja išduodančiąją instituciją tais atvejais, kai duomenų negali pateikti dėl aplinkybių, kurios laikomos *force majeure*, todėl, kad tai faktiškai neįmanoma, arba dėl kitų priežasčių.

11 straipsnis. Konfidencialumas ir informacija apie naudotoją

Turi būti išsaugomas atliekamo tyrimo konfidencialumas, įskaitant faktą, kad buvo išduotas orderis gauti susijusius duomenis. Šio straipsnio pagrindą sudaro ETO direktyvos 19 straipsnis. Jame nustatyta adresato ir, jeigu skiriasi, paslaugų teikėjo pareiga išsaugoti EİPOS arba EİSOS konfidencialumą, visų pirma susilaikant nuo asmenų, kurių duomenis siekiama gauti, informavimo tais atvejais, kai to prašo išduodančioji institucija siekdama apsaugoti nusikalstamų veikų tyrimą laikantis BDAR 23 straipsnio.

Kita vertus, svarbu informuoti asmenį, kurio duomenų prašoma, be kita ko, siekiant suteikti jam galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis. Jeigu paslaugų teikėjas to nepadaro išduodančiosios institucijos prašymu, išduodančioji institucija informuoja asmenį pagal Teisės saugos tikslais naudojamų duomenų apsaugos direktyvos 13 straipsnį, kai nebelieka rizikos pakenkti tyrimui, ir įtraukia informaciją apie prieinamas teisių gynimo priemones. Atsižvelgiant į tai, kad susijusios teisės mažiau ribojamos, tokia informacija pateikiama ne Europos įrodymų saugojimo orderyje, bet tik Europos įrodymų pateikimo orderyje.

12 straipsnis. Išlaidų kompensavimas

Jei tai numatyta išduodančiosios valstybės nacionalinėje teisėje, kuria reglamentuojamas vidaus orderių išdavimas panašiais vidaus atvejais, paslaugų teikėjai taip pat gali reikalauti, kad išduodančioji valstybė kompensuotų jų išlaidas pagal išduodančiosios valstybės nacionalinę teisę. Taip užtikrinamas vienodas elgesys su paslaugų teikėjais, kuriems skirtas tos pačios valstybės narės vidaus orderis ir EİPO, jeigu ta valstybė narė nusprendė kompensuoti tam tikrų paslaugų teikėjų išlaidas. Kita vertus, siūlomu reglamentu nesuderinama išlaidų kompensavimo tvarka, nes valstybės narės šiuo atžvilgiu yra priėmusios skirtingus sprendimus.

Reikalavimą dėl išlaidų gali tiesiogiai pateikti paslaugų teikėjas arba jis tai gali padaryti per savo teisinį atstovą. Išlaidos gali būti atlyginamos tik vieną kartą.

3 skyrius. Sankcijos ir vykdymas

13 straipsnis. Sankcijos

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai paslaugų teikėjai nesilaiko savo pareigų pagal 9, 10 arba 11 straipsnį, būtų prieinamos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios piniginės baudos. Tai nedaro jokio poveikio nacionaliniams įstatymams, kuriuose už tokias situacijas numatyta skirti baudžiamąsias sankcijas.

14 straipsnis. Vykdyimo procedūra

14 straipsnyje nustatyta orderių vykdymo procedūra, kuri taikoma jų nesilaikymo atvejais, o šią procedūrą padeda vykdyti valstybė narė, kurioje yra perduoto sertifikato adresatas. Priklausomai nuo pradinio adresato, tai yra paslaugų teikėjo arba teisinio atstovo valstybė narė. Išduodančioji institucija visą orderį, įskaitant motyvus dėl būtinumo ir proporcingumo, prie kurio pridedamas sertifikatas, perduoda vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai, kuri orderio vykdymą užtikrina pagal savo nacionalinę teisę, prireikus pasinaudodama 13 straipsnyje nurodytomis sankcijomis. Jeigu orderis perduodamas vykdančiajai valstybei vykdymui užtikrinti, vykdančioji institucija gali nuspręsti nepripažinti ir nevykdyti orderio, jeigu, jį gavusi ir pasikonsultavusi su išduodančiąja institucija, ji mano, kad taikomi kokie nors riboti prieštaravimo pagrindai. Be to, jeigu pradedama vykdymo

procedūra, pats adresatas galės vykdančiojoje institucijoje pareikšti prieštaravimą dėl orderio. Adresatas tai gali padaryti remdamasis bet kuriuo iš tokių pagrindų, išskyrus imunitetus ir privilegijas, tačiau įskaitant atvejus, kai akivaizdu, kad kompetentinga institucija neišdavė arba nepatvirtino orderio arba kad laikantis orderio būtų akivaizdžiai pažeista Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija arba jo laikymasis būtų akivaizdžiai piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Pavyzdžiui, orderis, kuriame prašoma pateikti turinio duomenis, susijusius su neapibrėžta žmonių klase geografinėje vietovėje arba neturinčius jokio ryšio su konkrečiu baudžiamuoju procesu, akivaizdžiai pažeistų šiame reglamente išdėstytas Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygas ir tai būtų jau aišku iš paties sertifikato turinio. Kitais pagrindais gali remtis tik asmuo, kurio duomenų prašoma, atsižvelgiant į išduodančiojoje valstybėje jam suteiktas teisių gynimo priemones (žr. 17 straipsnį toliau). Be to, paslaugų teikėjai turi turėti galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemone vykdančiosios institucijos, kuri jiems paskyrė baudą, atžvilgiu.

Vykdomo procedūroje galioja keletas vykdančiajai ir išduodančiajai institucijai taikomų terminų, kad šios procedūros metu būtų išvengta papildomo vėlavimo.

4 skyrius. Teisių gynimo priemonės

15 ir 16 straipsniai. Peržiūros procedūra, kuri taikoma atsiradus iš trečiosios šalies teisės kylantiems prieštaraujantiems įsipareigojimams

15 ir 16 straipsniuose nustatyta peržiūros procedūra, kuri taikoma tais atvejais, kai paslaugų teikėjai, kurių būstinė yra trečiojoje šalyje, susiduria su prieštaraujančiais įsipareigojimais. Šios nuostatos taip pat yra labai svarbios siekiant užtikrinti asmenų teises ir tarptautinę pagarbą. Nustatant aukštą standartą, šiomis nuostatomis siekiama paskatinti trečiąsias šalis užtikrinti panašų apsaugos lygį. Apskritai tais atvejais, kai trečiosios šalies institucijos siekia iš ES paslaugų teikėjo gauti duomenų apie ES pilietį, remiantis Sąjungos arba valstybės narės teisės aktais, kuriais saugomos pagrindinės teisės, pvz., duomenų apsaugos *acquis*, taip pat gali būti užkertamas kelias informacijos atskleidimui. Europos Sąjunga tikisi, kad trečiosios šalys gerbs tokius draudimus, kaip nustatyta šiame pasiūlyme.

15 straipsnyje nustatytą procedūrą adresatas gali taikyti, jeigu, laikantis Europos įrodymų pateikimo orderio, būtų pažeistas (-i) trečiosios šalies įstatymas (-ai), kuriuo (-iais) draudžiama atskleisti duomenis remiantis tuo, kad tai yra būtina siekiant apsaugoti susijusių asmenų pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba. Reikalaujama, kad adresatas, informuodamas išduodančiąją instituciją, pateiktų motyvuotą prieštaravimą ir nurodytų pagrindus, kuriais remdamasis jis teigia, kad yra prieštaraujantys įsipareigojimai. Toks motyvuotas prieštaravimas negali būti grindžiamas vien faktu, kad trečiosios šalies teisėje nėra panašių nuostatų, arba vien aplinkybe, kad duomenys yra saugomi trečiojoje šalyje. Motyvuotas prieštaravimas pareiškiamas pagal 9 straipsnio 5 dalyje nustatytą pranešimo apie ketinimą nesilaikyti reikalavimų procedūrą ir naudojant III priede pateiktą formą.

Remdamasi šiuo motyvuotu prieštaravimu, išduodančioji institucija peržiūri savo orderį. Jeigu išduodančioji institucija nusprendžia atšaukti orderį, procedūra užbaigiama. Jeigu išduodančioji institucija nori patenkinti orderį, byla perduodama išduodančiosios institucijos valstybės narės kompetentingam teismui. Tuomet teismas, remdamasis motyvuotu prieštaravimu ir atsižvelgdamas į visus bylos faktus, įvertina, ar trečiosios šalies teisė taikoma konkrečioje nagrinėjamoje byloje ir, jei taip, ar konkrečioje nagrinėjamoje byloje yra prieštaravimas. Atlikdamas šį vertinimą, teismas turėtų atsižvelgti į tai, ar pagal trečiosios šalies teisę, užuot siekus apsaugoti pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius

interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba, akivaizdžiai siekiama apsaugoti kitus interesus arba ja siekiama apsaugoti neteisėtą veiklą nuo teisėsaugos prašymų atliekant baudžiamuosius tyrimus.

Jeigu teismas nustato, kad yra faktinis įsipareigojimų, kylančių iš įstatymų, kuriais apsaugomos asmenų pagrindinės teisės arba trečiosios šalies pagrindiniai interesai, susiję su nacionaliniu saugumu arba gynyba, prieštaravimas, jis privalo per trečiosios šalies centrinės institucijas prašyti atitinkamos trečiosios šalies nuomonės. Jeigu trečioji šalis, su kuria konsultuojamasi, patvirtina prieštaravimo faktą ir prieštarauja orderio vykdymui, teismas privalo atšaukti orderį.

Jeigu prieštaravimas kyla remiantis kitos trečiosios šalies teisės aktu, kuris nėra skirtas nei asmenų pagrindinių teisių, nei trečiosios šalies pagrindinių interesų, susijusių su nacionaliniu saugumu arba gynyba, apsaugai, tuomet teismas savo sprendimą priima remdamasis su orderio patenkinimu susijusių „už ir prieš“ interesų pusiausvyros nustatymu.

9 straipsnyje nustatytos sąlygos, visų pirma 9 straipsnio 6 dalyje nustatytos saugojimo pareigos, taip pat taikomos tais atvejais, kai prieštaraujantys įsipareigojimai atsiranda iš trečiosios šalies teisės. Jeigu teismas nustato, kad orderis turi būti patenktas, išduodančioji institucija ir paslaugų teikėjas informuojami siekiant pereiti prie orderio vykdymo. Jeigu orderis panaikinamas, siekiant užtikrinti duomenų prieinamumą tais atvejais, kai juos galima gauti pateikus savitarpio teisinės pagalbos prašymą, gali būti išduotas atskiras Europos įrodymų saugojimo orderis.

Atsižvelgiant į tai, kad Europos įrodymų saugojimo orderis pats savaime nereiškia duomenų atskleidimo ir todėl nekyla panašių abejonių, peržiūros procedūra taikoma tik Europos įrodymų pateikimo orderiui.

17 straipsnis. Veiksmingos teisių gynimo priemonės

Šia nuostata užtikrinama, kad asmenys, kuriems Europos įrodymų pateikimo orderis daro poveikį, turėtų veiksmingas teisių gynimo priemones. Šiomis teisių įgyvendinimo priemonėmis naudojamosi išduodančiojoje valstybėje pagal nacionalinę teisę. Įtariamųjų ir kaltinamųjų atžvilgiu teisių gynimo priemonės paprastai naudojamos per baudžiamąjį procesą. Europos įrodymų saugojimo orderiui, kuris pats savaime nereiškia leidimo atskleisti duomenis, netaikomos jokios konkrečios teisių gynimo priemonės, išskyrus atvejus, kai paskui patvirtinamas Europos įrodymų pateikimo orderis arba kita su informacijos atskleidimu susijusi priemonė, dėl kurios paskui taikomos konkrečios teisių gynimo priemonės.

Asmenys, kurių duomenis siekiama gauti ir kurie nėra įtariamieji arba kaltinamieji baudžiamajame procese, taip pat turi teisę į teisių gynimo priemonę išduodančiojoje valstybėje. Visos šios teisės nedaro poveikio jokioms teisių gynimo priemonėms pagal Teisėsaugos tikslais naudojamų duomenų apsaugos direktyvą ir BDAR.

Reglamentu neribojami galimi pagrindai, kuriais remdamiesi šie asmenys gali ginčyti orderio teisėtumą, tačiau to negalima pasakyti apie paslaugų teikėjus. Šie pagrindai apima orderio būtinumą ir proporcingumą.

Teisių gynimo priemonių įgyvendinimas išduodančiojoje valstybėje nesukuria nukentėjusiems asmenims neproporcingos naštos. Kaip ir orderių, kurių vykdymas užtikrinamas taikant kitas teismo bendradarbiavimo formas, atveju, išduodančiosios valstybės teismai turi geriausias galimybes peržiūrėti jų valstybės institucijų išduotų Europos įrodymų pateikimo orderių

teisėtumą ir įvertinti suderinamumą su jų pačių nacionaline teise. Be to, vykdymo etape adresatai gali atskirai prieštarauti EİPOS arba EİSOSJų kilmės valstybėje narėje vykdymui remdamiesi reglamente išdėstytu pagrindų sąrašu (žr. 14 straipsnį).

18 straipsnis. Privilegijų ir imunitetų užtikrinimas pagal gaunančiosios valstybės teisę

Šia nuostata siekiama tokio pat tikslo kaip ir 5 straipsnio 7 dalimi, t. y. užtikrinti, kad išduodančiojoje valstybėje būtų atsižvelgta į imunitetus ir privilegijas, kuriomis apsaugomi duomenys, kurių prašoma paslaugų teikėjo valstybėje narėje, visų pirma tais atvejais, kai tarp tų valstybių narių ir tos valstybės narės pagrindinių interesų, pvz., nacionalinio saugumo ir gynybos, yra skirtumų. 18 straipsnyje nustatyta, kad išduodančiosios valstybės teismas turi į imunitetus ir privilegijas atsižvelgti taip, tarsi jos būtų nustatytos išduodančiosios valstybės nacionalinėje teisėje. Dėl valstybių narių skirtumų vertinant įrodymų svarbą ir priimtinumą pagal nuostatą teismams suteikiama tam tikra laisvė nuspręsti, kokių mastu atsižvelgti į imunitetus ir privilegijas.

5 skyrius. Baigiamosios nuostatos

19 straipsnis. Stebėseną ir ataskaitų teikimas

Pagal šį straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų konkrečią informaciją, susijusią su reglamento taikymu, kad padėtų Komisijai įvykdyti jai 24 straipsnyje nustatytas pareigas. Komisija turi parengti išsamią šio reglamento rezultatų ir poveikio stebėsenos programą.

20 straipsnis. Sertifikatų ir formų pakeitimai

Šio pasiūlymo I, II ir III prieduose nurodyti sertifikatai ir formos padės lengviau įvykdyti EİPOS ir EİSOS. Dėl šios priežasties ateityje būtina turėti galimybių patenkinti galimą poreikį kuo greičiau patobulinti sertifikato ir formos turinį. Trijų priedų keitimas taikant įprastą teisėkūros procedūrą nėra susijęs su šiuo reikalavimu ir šie priedai nėra teisėkūros procedūra priimamų aktų esminiai elementai, o pagrindiniai elementai apibrėžti 8 straipsnyje. Taigi 20 straipsnyje nustatoma spartesnė ir lankstesnė keitimo priimant deleguotuosius aktus procedūra.

21 straipsnis. Įgaliojimų delegavimas

Šiuo straipsniu nustatomos sąlygos, pagal kurias Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų atliekami būtini prie pasiūlymo pridedamų sertifikatų ir formų pakeitimai. Jame nustatoma standartinė tokių deleguotųjų aktų priėmimo procedūra.

22 straipsnis. Pranešimai

Reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų Komisijai informaciją apie kompetentingas išduodančiąsias ir vykdančiąsias institucijas ir teismus, kurie turi kompetenciją nagrinėti paslaugų teikėjų motyvuotus prieštaravimus įstatymų kolizijos atveju.

23 straipsnis. Ryšys su Europos tyrimo orderiais

Šioje nuostatoje paaiškinama, kad reglamentas neužkerta kelio valstybės narės institucijoms išduoti Europos tyrimo orderius pagal Direktyvą 2014/41/ES siekiant gauti elektroninius įrodymus.

24 straipsnis. Vertinimas

Šioje nuostatoje nustatyta, kad Komisija atlieka šio reglamento vertinimą pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires ir pagal 2016 m. balandžio 13 d. tarpinstitucinio susitarimo 22 dalį²⁵. Komisija praėjus 5 metams nuo siūlomo reglamento įsigaliojimo dienos informuos Europos Parlamentą ir Tarybą apie vertinimo išvadas, įskaitant poreikio praplėsti reglamento taikymo sritį paslaugoms, kurioms reglamentas dar netaikomas, tačiau jos gali tapti svarbios atliekant tyrimus, vertinimą.

25 straipsnis. Įsigaliojimas

Siūlomas reglamentas įsigalios dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Oficialiajame leidinyje. Reglamentas paskui taikomas praėjus 6 mėnesiams nuo įsigaliojimo dienos.

---

²⁵ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose pateikimo ir saugojimo orderių,

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į 82 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavę pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjunga užsibrėžė tikslą puoselėti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę. Siekdama sukurti tokią erdvę, Sąjunga turi patvirtinti priemones, susijusias su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir pagrįstas teismų nuosprendžių ir sprendimų tarpusaviu pripažinimu, kuris nuo 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Tarybos Europos Vadovų Tarybos dažnai vadinamas kertiniu teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose Sąjungoje akmeniu;
- (2) su elektroninių įrodymų gavimu ir saugojimu susijusios priemonės tampa vis svarbesnės siekiant sudaryti sąlygas atlikti baudžiamuosius tyrimus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą visoje Sąjungoje. Veiksmingi mechanizmai elektroniniams įrodymams gauti yra esminės svarbos kovojant su nusikaltimais, jei jiems taikomos sąlygos, kuriomis užtikrinamas visapusiškas derėjimas su pagrindinėmis teisėmis ir principais, pripažintais Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, kaip numatyta Sutartyse, visų pirma su būtinumo ir proporcingumo, tinkamo proceso, duomenų apsaugos, susirašinėjimo slaptumo ir privatumo principais;
- (3) 2016 m. kovo 22 d. Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų ir Sąjungos institucijų atstovų bendrame pareiškime dėl teroristinių išpuolių Briuselyje pabrėžtas prioritetas rasti būdą greičiau ir veiksmingiau išsaugoti ir gauti elektroninius įrodymus ir nustatyti konkrečias priemones šiam klausimui spręsti;
- (4) 2016 m. birželio 9 d. Tarybos išvadose pabrėžta didėjanti elektroninių įrodymų baudžiamajame procese ir kibernetinės erdvės apsaugos nuo piktnaudžiavimo ir nusikalstamų veikų svarba ekonomikos ir visuomenės labui, taigi ir poreikis teisėsaugos ir teisminės institucijoms turėti veiksmingas su kibernetine erdve susijusių nusikalstamų veikų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo priemones;

---

²⁶

OL C , , p. .

- (5) 2017 m. rugsėjo 13 d. bendrame komunikate „Atsparumas, atgrasymas ir gynyba“²⁷ Komisija pabrėžė, kad veiksmingas nusikaltimų, padarytų pasinaudojant kibernetine erdve, tyrimas ir patraukimas už juos baudžiamojon atsakomybėn yra pagrindinis atgrasymo nuo kibernetinių išpuolių veiksnys ir kad dabartinę procesinę sistemą reikia geriau pritaikyti prie interneto amžiaus. Dabartinės procedūros kartais gali neatitikti kibernetinių išpuolių greičio realijų, dėl kurių atsiranda ypatingas poreikis greitai reaguoti tarpvalstybiniu mastu;
- (6) šiuos nerimą keliančius klausimus Europos Parlamentas atkartojęs savo 2017 m. spalio 3 d. rezoliucijoje dėl kovos su kibernetiniais nusikaltimais²⁸ atkreipdamas dėmesį į tai, kad dėl dabartinės nevienodos teisinės sistemos gali kilti problemų paslaugų teikėjams, kurie stengiasi laikytis teisėsaugos institucijų prašymų, ir ragindamas pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisinės sistemos, susijusios su elektroniniais įrodymais, įskaitant pakankamas visų susijusių subjektų teisių ir laisvių apsaugos priemones;
- (7) su tinklo veikimu susijusios paslaugos gali būti teikiamos iš bet kurios vietos ir joms nereikia fizinės infrastruktūros, patalpų arba darbuotojų atitinkamoje šalyje. Todėl susiję įrodymai dažnai saugomi už tyrimą vykdančios valstybės sienų arba juos saugo ne šios valstybės teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas. Dažnai tarp atitinkamoje valstybėje tiriamos bylos ir saugojimo vietos arba pagrindinės paslaugų teikėjo įmonės nėra jokio kito ryšio;
- (8) dėl šio ryšio trūkumo teismo bendradarbiavimo prašymai dažnai adresuojami valstybėms, kurios teikia prieglobos paslaugas daugybei paslaugų teikėjų, tačiau neturi jokio kito ryšio su nagrinėjama byla. Be to, prašymų skaičius padidėjo dėl dažnesnio naudojimosi tinklais susietomis paslaugomis, kurių neriboja sienos. Todėl elektroninių įrodymų gavimas naudojantis teismo bendradarbiavimo kanalais dažnai užima daug laiko – daugiau nei vėliau gali būti prieinama informacija. Be to, nėra aiškios bendradarbiavimo su paslaugų teikėjais sistemos, nors tam tikri trečiųjų šalių paslaugų teikėjai priima tiesioginius prašymus dėl su turiniu nesusijusių duomenų, kaip leidžiama pagal jų taikytiną vidaus teisę. Todėl visos valstybės narės, naudodamos įvairias nacionalines priemones, sąlygas ir procedūras, remiasi bendradarbiavimo su prieinamais paslaugų teikėjais kanalu. Be to, kalbant apie turinio duomenis, pažymėtina, kad tam tikros valstybės narės ėmėsi vienašališkų veiksmų, o kitos toliau remiasi teisiniu bendradarbiavimu;
- (9) dėl nevienodos teisinės sistemos kyla problemų paslaugų teikėjams, kurie stengiasi laikytis teisėsaugos prašymų. Todėl atsirado poreikis pasiūlyti Europos elektroninių įrodymų teisinę sistemą siekiant nustatyti paslaugų teikėjams, kuriems taikoma priemonė, pareigą tiesiogiai atsakyti institucijoms, nedalyvaujant paslaugų teikėjo valstybės narės teisminei institucijai;
- (10) pagal šį reglamentą išduoti orderiai turėtų būti adresuoti šiuo tikslu paslaugų teikėjų paskirtiems teisiniams atstovams. Jeigu Sąjungoje įsisteigęs paslaugų teikėjas nepaskyrė teisinio atstovo, orderiai gali būti adresuoti bet kuriai Sąjungoje esančiai šio paslaugų teikėjo įmonei. Šia atsargine galimybe naudojama siekiant užtikrinti sistemos veiksmingumą tuo atveju, kai paslaugų teikėjas (dar) nepaskyrė specialaus atstovo;

²⁷ JOINT(2017) 450 *final*.

²⁸ 2017/2068(INI).

- (11) Europos elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose įrodymų pateikimo ir saugojimo orderių mechanizmas gali veikti tik esant aukštam valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo lygiui ir tai yra esminė būtinoji tinkamo šios priemonės veikimo sąlyga;
- (12) šiuo reglamentu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Tai apima teisę į laisvę ir saugumą, privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, asmens duomenų apsaugą, laisvę užsiimti verslu, teisę į nuosavybę, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nekaltumo prezumpciją ir teisę į gynybą, teisėtumo ir proporcingumo principus, taip pat teisę nebūti du kartus teisiamam ar baudžiamam už tą pačią nusikalstamą veiką. Jeigu išduodančiojoje valstybėje narėje yra požymių, kad kitoje valstybėje narėje gali tuo pat metu vykti baudžiamasis procesas, ji konsultuojasi su šios valstybės narės institucijomis pagal Tarybos pamatinį sprendimą 2009/948/TVR²⁹;
- (13) siekiant garantuoti visišką pagarbą pagrindinėms teisėms, šiame reglamente pateikiama aiški nuoroda į būtinus standartus, susijusius su bet kokių asmens duomenų gavimu, tokių duomenų tvarkymu, šioje priemonėje numatytos tyrimo priemonės teismine peržiūra ir prieinamomis teisių gynimo priemonėmis;
- (14) šis reglamentas turėtų būti taikomas nedarant poveikio procesinėms teisėms baudžiamajame procese, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2010/64/ES³⁰, 2012/13/ES³¹, 2013/48/ES³², 2016/343³³, 2016/800³⁴ ir 2016/1919³⁵;
- (15) šiuo teisės aktu nustatomos taisyklės, kuriomis Europos Sąjungos kompetentinga teisminė institucija gali, išduodama Europos įrodymų pateikimo orderį arba Europos įrodymų saugojimo orderį, nurodyti paslaugų teikėjui, kuris Sąjungoje siūlo paslaugas, pateikti arba išsaugoti elektroninius įrodymus. Šis reglamentas taikomas visais atvejais, kai paslaugų teikėjas yra įsisteigęs arba jam atstovaujama kitoje valstybėje narėje. Vidaus situacijose, kuriose šiame reglamente nustatytos priemonės negali būti panaudojamos, reglamentu neturėtų būti ribojami nacionalinių kompetentingų institucijų įgaliojimai, jau nustatyti nacionalinės teisės aktuose, kuriais siekiama priversti paklusti jos teritorijoje įsisteigusius arba atstovaujamus paslaugų teikėjus;
- (16) paslaugų teikėjai, kurie yra svarbiausi baudžiamajam procesui, – tai elektroninių ryšių paslaugų teikėjai ir konkretūs informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, kurie

²⁹ 2009 m. lapkričio 30 d. [Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR](#) dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42).

³⁰ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2010/64/ES](#) dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010 10 26, p. 1).

³¹ 2012 m. gegužės 22 m. Europos Parlamento [direktyva 2012/13/ES](#) dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1).

³² 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2013/48/ES](#) dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1).

³³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2016/343](#) dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 1).

³⁴ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2016/800](#) dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1).

³⁵ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2016/1919](#) dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016 11 4, p. 1).

palengvina naudotojų tarpusavio sąveiką. Toms grupėms šis reglamentas turėtų būti taikomas. Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai apibrėžti pasiūlyme dėl direktyvos, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas. Jie, be kita ko, teikia asmeninio ryšio paslaugas, pvz., IP telefonijos, tiesioginių pranešimų ir e. pašto paslaugas. Čia minimos informacinės visuomenės paslaugų kategorijos yra tokios paslaugos, kurias teikiant duomenų saugojimas yra pagrindinė naudotojui teikiamos paslaugos savybė, ir visų pirma tai yra socialiniai tinklai, jeigu jie nepriskiriami elektroninių ryšių paslaugoms, elektroninės prekyvietės, kuriose palengvinamas naudotojų (pvz., vartotojų ar įmonių) tarpusavio sandorių sudarymas, ir kitos prieglobos paslaugos, įskaitant paslaugų teikimą per debesijos kompiuteriją. Informacinės visuomenės paslaugos, kurias teikiant duomenų saugojimas yra ne pagrindinė, bet tik papildoma savybė, pvz., nuotoliniu būdu internete teikiamos teisinės, architektūrinės, inžinerijos ir apskaitos paslaugos, neturėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį net tada, kai jos atitinka Direktyvoje (ES) 2015/1535 pateiktą informacinės visuomenės paslaugų apibrėžtį;

- (17) daugeliu atvejų duomenys nebesaugomi arba nebetvarkomi naudotojo įrenginyje, tačiau yra prieinami debesija pagrįstoje infrastruktūroje, kurioje prieiga suteikiama iš bet kurios vietos. Kad teiktų šias paslaugas, paslaugų teikėjams nereikia būti įsisteigusiems arba turėti serverių konkrečioje jurisdikcijoje. Todėl šio reglamento taikymas neturėtų priklausyti nuo faktinės paslaugų teikėjo įmonės, duomenų tvarkymo arba saugojimo įrenginio buvimo vietos;
- (18) interneto infrastruktūros paslaugų, susijusių su pavadinimų ir skaičių suteikimu, teikėjai, pvz., domeno vardo registruotojai ir privatumo ir tarpininkavimo paslaugų teikėjai arba regioniniai interneto protokolo (IP) adresų registrai, yra ypač svarbūs, kai kalbama apie subjektų, kurie veikia prisidengdami kenkėjiškomis arba saugumui pavojų keliančiomis svetainėmis. Jie turi duomenų, ypač svarbių baudžiamajam procesui, nes gali sudaryti sąlygas nustatyti atskirą subjektą, kuris nusikalstamoje veikloje naudojosi svetaine, arba nusikalstamos veiklos auką, kuri nukentėjo nuo nusikaltėlių užgrobtos saugumui pavojų keliančios svetainės;
- (19) šiuo reglamentu reglamentuojamas tik saugomų duomenų rinkimas, t. y. paslaugų teikėjo turimi duomenys Europos įrodymų pateikimo arba įrodymų saugojimo orderio sertifikato gavimo metu. Juo nenustatoma bendros pareigos saugoti duomenis, taip pat nesuteikiama įgaliojimų perimti duomenis arba gauti duomenis, kurie bus išsaugoti ateityje nuo įrodymų pateikimo arba įrodymų saugojimo orderio sertifikato gavimo momento. Duomenys turėtų būti pateikiami nepaisant to, ar jie yra užšifruoti, ar ne;
- (20) duomenų kategorijos, kurioms taikomas šis reglamentas, apima duomenis apie abonentą, prieigos duomenis, sandorio duomenis (šios trys kategorijos vadinamos su turiniu nesusijusiais duomenimis) ir turinio duomenis. Šis skirtumas, išskyrus prieigos duomenis, galioja daugumos valstybių narių įstatymuose ir dabartinėje JAV teisinėje sistemoje, pagal kurią paslaugų teikėjams leidžiama su turiniu nesusijusiais duomenimis savanoriškai dalytis su užsienio teisėsaugos institucijomis;
- (21) tinkama išskirti prieigos duomenis kaip konkrečią šiame reglamente naudojamų duomenų kategoriją. Prieigos duomenimis siekiama tokio pat tikslo kaip ir duomenimis apie abonentą, kitaip tariant, nustatyti pagrindinį naudotoją, o pagrindinės teisės ribojimo lygis yra panašus kaip ir duomenų apie abonentą atveju. Prieigos duomenys paprastai įrašomi kaip įvykių registro dalis (kitaip tariant, serverio žurnalas), taip nurodant naudotojo prieigos prie paslaugos sesijos pradžią ir pabaigą. Dažnai tai yra individualus IP adresas (statinis arba dinaminis) arba kitas

identifikatorius, pagal kurį atpažįstama prieigos sesijos metu naudota tinklo sąsaja. Jeigu naudotojas nežinomas, neretai reikia gauti šį adresą ir tik tuomet galima paslaugų teikėjo prašyti pateikti su tuo identifikatoriumi susijusius duomenis apie abonentą;

- (22) kita vertus, sandorių duomenų paprastai prašoma siekiant gauti informacijos apie naudotojo kontaktus ir buvimo vietą, be to, jie gali padėti nustatyti atitinkamo asmens profilį. Atsižvelgiant į tai, prieigos duomenys patys savaime negali padėti pasiekti panašaus tikslo, pvz., juose neatsispindi jokia informacija apie su naudotoju susijusius pašnekovus. Taigi šiame pasiūlyme nustatoma nauja kategorija duomenų, su kuriais turi būti elgiamasi kaip ir su duomenimis apie abonentą, jeigu šių duomenų gavimo tikslas yra panašus;
- (23) visų kategorijų duomenys yra susiję su asmens duomenimis, todėl jiems taikomos apsaugos priemonės pagal Sąjungos duomenų apsaugos *acquis*, tačiau poveikio pagrindinėms teisėms intensyvumas yra skirtingas, visų pirma tai pasakytina apie, viena, duomenis apie abonentą ir prieigos duomenis ir, antra, sandorių duomenis ir turinio duomenis. Nors duomenys apie abonentą ir prieigos duomenys yra naudingi siekiant tyrimo metu gauti pirminę informaciją apie įtariamojo tapatybę, sandorių ir turinio duomenys turi didžiausią įrodomąją galią. Todėl labai svarbu, kad priemonė taikoma visoms šioms duomenų kategorijoms. Kadangi pagrindinių teisių ribojimo laipsnis yra skirtingas, gaunant duomenis apie, viena, abonentą ir prieigos duomenis ir, antra, sandorių ir turinio duomenis taikomos nevienodos sąlygos;
- (24) Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderis yra tyrimo priemonės, kurios turėtų būti taikomos tik konkrečiame baudžiamajame procese dėl konkrečių žinomų arba dar nežinomų konkrečios jau padarytos nusikalstamos veikos vykdytojų, kiekvienoje atskiroje byloje atlikus individualų proporcingumo ir būtinumo vertinimą;
- (25) šis reglamentas nedaro poveikio institucijų tyrimo įgaliojimams civiliniame ar administraciniame procese, įskaitant atvejus, kai tokiam procese gali būti skiriamos sankcijos;
- (26) šis reglamentas turėtų būti taikomas paslaugų teikėjams, siūlantiesiems paslaugas Sąjungoje, o šiame reglamente numatyti orderiai gali būti išduodami tik dėl duomenų, susijusių su Sąjungoje siūlomomis paslaugomis. Paslaugos, kurios siūlomos tik už Sąjungos ribų, nepatenka į šio reglamento taikymo sritį, net jeigu paslaugų teikėjai yra įsisteigę Sąjungoje;
- (27) nustatant, ar paslaugų teikėjas paslaugas siūlo Sąjungoje, reikia įvertinti, ar paslaugos teikėjas sudaro sąlygas fiziniams arba juridiniams asmenims naudotis savo paslaugomis vienoje ar keliose valstybėse narėse. Tačiau vien internetinės sąsajos prieinamumas, pvz., prieiga prie paslaugų teikėjo ar tarpininko svetainės arba e. pašto adreso ar kitų kontaktinių duomenų vienoje arba daugiau valstybių narių atskirai paėmus, neturėtų būti pakankama sąlyga šiam reglamentui taikyti;
- (28) esminis ryšys su Sąjunga taip pat turėtų būti svarbus nustatant dabartinio reglamento taikymo sritį. Prielaida dėl tokio esminio ryšio su Sąjunga turėtų būti daroma tais atvejais, kai paslaugų teikėjas turi įmonę Sąjungoje. Jeigu tokios įmonės nėra, esminio ryšio kriterijus turėtų būti vertinamas remiantis dideliu esamų naudotojų skaičiumi vienoje ar keliose valstybėse narėse arba tikslinga veikla vienoje ar keliose valstybėse narėse. Tikslinga veikla vienoje ar keliose valstybėse narėse gali būti nustatoma remiantis visomis susijusiomis aplinkybėmis, įskaitant tokius veiksnius kaip kalba

arba valiuta, kuri paprastai naudojama toje valstybėje narėje, arba galimybė užsakyti prekes ar paslaugas. Tikslinga veikla valstybėje narėje taip pat galėtų būti siejama su galimybe atitinkamoje nacionalinėje taikomųjų programų parduotuvėje įsigyti taikomąją programą, su vietos reklamos rodymu arba reklamos toje valstybėje narėje vartojama kalba rodymu arba su ryšių su klientais valdymu, pvz., aptarnaujant klientus ta kalba, kuri paprastai vartojama toje valstybėje narėje. Laikoma, kad esminis ryšys yra ir tais atvejais, kai paslaugų teikėjas nukreipia savo veiklą į vieną ar daugiau valstybių narių, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 17 straipsnio 1 dalies c punkte³⁶. Kita vertus, paslaugos teikimas atsižvelgiant vien į draudimo diskriminuoti, nustatyto Reglamente (ES) 2018/302³⁷, laikymąsi, vien tuo pagrindu negali būti laikomas siejamu su atitinkama Sąjungos teritorija arba nukreiptu į ją;

- (29) Europos įrodymų pateikimo orderis turėtų būti išduodamas, jeigu tai būtina ir proporcinga. Vertinant reikėtų atsižvelgti, ar orderis yra susijęs su tuo, kas būtina siekiant teisėto tikslo gauti susijusius ir būtinus įrodymus, kurie konkrečioje byloje būtų naudojami tik kaip įrodymai;
- (30) išduodant Europos įrodymų pateikimo arba įrodymų saugojimo orderį, jo išdavimo arba patvirtinimo procese visada turėtų dalyvauti teisminė institucija. Atsižvelgiant į tai, kad sandorių ir turinio duomenys yra opesni, Europos įrodymų pateikimo orderiai, siekiant gauti šių kategorijų duomenis, turi būti išduodami ar tvirtinami teisėjui atlikus jų peržiūrą. Duomenys apie abonentą ir prieigos duomenys nėra tokie opūs, todėl Europos įrodymų pateikimo orderius, kuriais siekiama atskleisti tokius duomenis, gali išduoti arba patvirtinti kompetentingi prokurorai;
- (31) dėl tos pačios priežasties reikia atskirti materialinę šio reglamento taikymo sritį: orderius, kuriais nurodoma pateikti duomenis apie abonentą ir prieigos duomenis, galima išduoti dėl bet kurios nusikalstamos veikos, o prieiga prie sandorių ir turinio duomenų turėtų būti suteikiama laikantis griežtesnių reikalavimų, kad būtų atsižvelgta į didesnę tokių duomenų konfidencialumą. Ribos nustatymas sudaro sąlygas laikytis proporcingesnio požiūrio, įskaitant įvairias kitas *ex ante* ir *ex post* sąlygas ir šiame pasiūlyme numatytas apsaugos priemones, kuriomis siekiama gerbti proporcingumo principą ir nukentėjusių asmenų teises. Nepaisant to, nustatyta riba neturėtų būti ribojamas priemonės veiksmingumas ir tai, kaip ją naudoja specialistai. Leidžiant išduoti orderius atliekant tyrimus, kuriuose numatyta didžiausia laisvės atėmimo bausmė yra ne trumpesnė nei trejų metų, priemonės taikymo sritis apribojama rimtesniais nusikaltimais, nedarant per didelio poveikio galimybėms ją pasinaudoti specialistams. Į taikymo sritį nepatenka nemažai nusikaltimų, kuriuos valstybės narės pripažįsta ne tokiais rimtais, ir tai atspindi mažesnės didžiausios bausmės. Ji taip pat yra pranaši tuo, kad lengvai taikoma praktiškai;
- (32) tiriant tam tikrus konkrečius nusikaltimus įrodymai bus prieinami tik elektronine forma, kuri yra ypač trumpalaikė. Taip yra elektroninio pobūdžio nusikaltimų atvejais,

³⁶ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 1215/2012](#) dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).

³⁷ 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2018/302](#) dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB (OL L 601, 2018 3 2, p. 1).

kurie patys savaime gali būti nelaikomi rimtais, tačiau gali sukelti plataus masto arba didelę žalą, visų pirma įskaitant mažą individualų poveikį turinčius, tačiau plataus masto ir didelę bendrą žalą sukėlusius atvejus. Dažniausiai tais atvejais, kai nusikaltimas padarytas naudojant informacinę sistemą, tos pačios ribos kaip ir kitų rūšių nusikaltimams taikymas iš esmės reikštų nebaudžiamumą. Dėl to reglamento taikymas yra pateisinamas ir tais atvejais, kai už tuos nusikaltimus skiriama trumpesnė nei 3 metų laisvės atėmimo bausmė. Papildomiems su terorizmu susijusiems nusikaltimams, kaip aprašyta Direktyvoje 2017/541/ES, nereikalaujama taikyti mažiausios maksimalios 3 metų ribos;

- (33) be to, būtina nustatyti, kad Europos įrodymų pateikimo orderis gali būti išduodamas tik jeigu dėl tos pačios nusikalstamos veikos panašioje vidaus situacijoje išduodančiojoje valstybėje galima išduoti panašų orderį;
- (34) tais atvejais, kai prašomi duomenys saugomi arba tvarkomi paslaugų teikėjui teikiant infrastruktūros paslaugas įmonei arba kitam subjektui, išskyrus fizinius asmenis, paprastai tai būna prieglobos paslaugos, Europos įrodymų pateikimo orderis turėtų būti naudojamas tik kai kitos įmonei arba subjektui skirtos tyrimo priemonės nėra tinkamos, ypač jeigu būtų sukurta rizika pakenkti tyrimui. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai kalbama apie didesnius subjektus, pvz., korporacijas arba vyriausybinius subjektus, kurie paslaugų teikėjo paslaugomis naudojami, kad aprūpintų savo įmonę IT infrastruktūra ar paslaugomis arba infrastruktūra ir paslaugomis. Pirmasis Europos įrodymų pateikimo orderio adresatas tokiais atvejais turėtų būti įmonė arba kitas subjektas. Ši įmonė arba kitas subjektas nebūtinai gali būti paslaugų teikėjas, kuriam taikomas šis reglamentas. Tačiau tais atvejais, kai kreipimasis į tą adresatą nėra tinkamas, pvz., dėl to, kad įtariama jį dalyvavus atitinkamoje byloje arba yra prieštaravimo tyrimo tikslui požymių, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę kreiptis į paslaugų teikėją, teikiantį atitinkamas infrastruktūros paslaugas, kad jis pateiktų prašomus duomenis. Šios nuostatos nedaro poveikio teisei nurodyti paslaugų teikėjui išsaugoti duomenis;
- (35) imunitetai ir privilegijos, kurios gali būti taikomos tam tikrų kategorijų asmenims (pvz., diplomatomams) arba konkrečiai saugomiems santykiams (pvz., advokato teisė neatskleisti profesinės paslapties), nurodomos kitose tarpusavio pripažinimo priemonėse, pvz., Europos tyrimo orderyje. Jų įvairovė ir poveikis skiriasi priklausomai nuo taikomos nacionalinės teisės, į kurią reikėtų atsižvelgti išduodant orderį, nes išduodančioji institucija orderį gali išduoti tik jeigu panašų orderį būtų galima išduoti panašioje palyginamoje vidaus situacijoje. Be šio pagrindinio principo, išduodančiojoje valstybėje kuo labiau reikėtų atsižvelgti į paslaugų teikėjo valstybės narės imunitetus ir privilegijas, kuriomis apsaugomi prieigos, sandorių arba turinio duomenys, ir tai daryti reikėtų taip, tarsi jie būtų nustatyti išduodančiosios valstybės nacionalinėje teisėje. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai valstybės narės, kurioje yra paslaugų teikėjas arba jo atstovas, kuriam adresuotas orderis, teisėje numatyta griežtesnė apsauga nei išduodančiojoje valstybėje. Nuostata taip pat užtikrinama pagarba tais atvejais, kai duomenų atskleidimas gali daryti poveikį tos valstybės narės pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai. Į šiuos aspektus, kaip į papildomą apsaugos priemonę, reikėtų atsižvelgti ne tik tais atvejais, kai orderis išduodamas, bet ir vėliau, t. y. vertinant atitinkamų duomenų svarbą ir prieinamumą susijusiame baudžiamojo proceso etape, o jeigu pradėta vykdymo procedūra, į tai turi atsižvelgti vykdančioji institucija;
- (36) Europos įrodymų saugojimo orderis gali būti išduodamas dėl bet kurio nusikaltimo. Jo paskirtis – užkirsti kelią susijusių duomenų pašalinimui, ištrynimui arba pakeitimui

tais atvejais, kai šiems duomenims pateikti gali prireikti daugiau laiko, pvz., dėl to, kad bus naudojamos teisminio bendradarbiavimo kanalais.

- (37) Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderiai turėtų būti adresuoti paslaugų teikėjo paskirtam teisiniam atstovui. Jeigu nėra paskirto teisinio atstovo, orderiai gali būti adresuojami paslaugų teikėjo įmonei Sąjungoje. Taip gali būti tuo atveju, kai paslaugų teikėjui negalioja teisinė pareiga paskirti teisinį atstovą. Jeigu skubiais atvejais teisinis atstovas nesilaiko reikalavimų, Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderiai tuo pat metu taip pat gali būti adresuoti paslaugų teikėjui arba vietoj pradinio orderio vykdymo pagal 14 straipsnį. Jeigu teisinis atstovas neskubiais atvejais nesilaiko reikalavimų, tačiau yra akivaizdi duomenų praradimo rizika, Europos įrodymų pateikimo arba saugojimo orderis taip pat gali būti adresuotas bet kuriam Sąjungoje esančiam paslaugų teikėjui. Dėl šių įvairių galimų scenarijų nuostatose vartojama bendra sąvoka „adresatas“. Jeigu pareiga, pvz., konfidencialumo pareiga, taikoma ne tik adresatui, bet ir paslaugų teikėjui, jei jis nėra adresatas, tai nurodoma atitinkamoje nuostatoje;
- (38) Europos įrodymų pateikimo ir Europos įrodymų saugojimo orderiai turėtų būti perduodami paslaugų teikėjui naudojant Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikatą (EĪPOS) arba Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikatą (EĪSOS), kuris turėtų būti išverstas. Sertifikatuose neturėtų būti pateikiama tokia pat informacija kaip ir orderiuose, išskyrus priemonės būtinumo ir proporcingumo pagrindus arba papildomą informaciją apie bylą, taip siekiant išvengti pakenkti tyrimams. Tačiau, kadangi jie yra paties orderio sudedamoji dalis, įtariamasis galėtų vėliau juos ginčyti baudžiamajame procese. Prireikus sertifikatas turi būti išverstas į (vieną iš) adresato valstybės narės oficialiąją (-ių) kalbą (-ų) arba į kitą oficialiąją kalbą, kurią paslaugų teikėjas paskelbė esant priimtina;
- (39) kompetentinga išduodančioji institucija turėtų perduoti EĪPOS ir EĪSOS tiesiogiai adresatui bet kokiomis priemonėmis, kuriomis galima atgaminti rašytinį įrašą tokiomis sąlygomis, kuriomis paslaugų teikėjas gali nustatyti autentiškumą, pvz., registruotas laiškas, saugus e. paštas ir platformos arba kiti saugūs kanalai, įskaitant paslaugų teikėjo užtikrinamus kanalus laikantis asmens duomenų apsaugos taisyklių;
- (40) prašomi duomenys turėtų būti perduodami institucijoms ne vėliau kaip per 10 dienų nuo EĪPOS gavimo. Paslaugų teikėjas trumpesnių terminų turėtų laikytis skubiais atvejais ir tais atvejais, kai išduodančioji institucija nurodo kitas nuo 10 dienų termino leidžiančias nukrypti priežastis. Be neišvengiamo pavojaus, kad bus ištrinti prašomi duomenys, tokios priežastys galėtų apimti aplinkybes, susijusias su atliekamu tyrimu, pvz., kai prašomi duomenys yra susieti su kitomis skubiomis tyrimo priemonėmis, kurių negalima įgyvendinti neturint trūkstamų duomenų arba kurios kitais atžvilgiais priklauso nuo tokių duomenų;
- (41) siekiant sudaryti sąlygas paslaugų teikėjams išspręsti formalias problemas, būtina nustatyti paslaugų teikėjo ir išduodančiosios teisminės institucijos ryšių palaikymo procedūrą, kuri būtų taikoma tais atvejais, kai EĪPOS gali būti neišsamus, jame gali būti klaidų arba nepakankamai informacijos, kad būtų galima įvykdyti orderį. Be to, jeigu paslaugų teikėjas dėl kurios nors kitos priežasties nepateiktų išsamios informacijos arba to nepadarytų laiku, pvz., dėl to, kad, jo manymu, kilo trečiosios šalies teisėje nustatyto įsipareigojimo prieštaravimas, arba dėl to, kad jis mano, jog Europos įrodymų pateikimo orderis nebuvo išduotas laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų, jis turėtų kreiptis į išduodančiąsias institucijas ir pateikti tinkamą pagrindimą. Todėl ryšių palaikymo procedūra turėtų iš esmės sudaryti sąlygas

išduodančiajai institucijai ankstyvame etape ištaisyti arba iš naujo išnagrinėti EİPOS. Siekdamas garantuoti duomenų prieinamumą, paslaugų teikėjas turėtų išsaugoti duomenis, jeigu gali nustatyti, kokių duomenų prašoma;

- (42) gavęs Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikatą (EİSOS), paslaugų teikėjas turėtų saugoti prašomus duomenis ne ilgiau nei 60 dienų, išskyrus atvejus, kai paslaugų teikėjas informuoja, kad jis pradėjo paskesnio prašymo pateikti įrodymus išdavimo procedūrą; tokiu atveju įrodymai turėtų būti toliau saugomi. 60 dienų terminas skaičiuojamas siekiant sudaryti sąlygas pradėti oficialaus prašymo pateikimo procedūrą. Šiuo atveju reikia atlikti bent keletą oficialių veiksmų, pvz., nusiųsti išversti savitarpio teisinės pagalbos prašymą. Gavus tą informaciją, duomenys turėtų būti saugomi tiek, kiek reikia, ir tol, kol bus pateikti atsižvelgiant į paskesnį prašymą pateikti įrodymus;
- (43) paslaugų teikėjai ir jų teisiniai atstovai turėtų užtikrinti konfidencialumą ir, kai to prašo išduodančioji institucija, susilaikyti nuo asmens, kurio duomenų prašoma, informavimo siekiant apsaugoti nusikalstamų veikų tyrimą laikantis Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio³⁸. Tačiau naudotojo informacija yra esminis elementas, sudarantis sąlygas atlikti peržiūrą ir pasinaudoti teisminėmis teisių gynimo priemonėmis, ir šią informaciją turėtų pateikti institucija, jeigu paslaugų teikėjo buvo prašoma neinformuoti naudotojo tais atvejais, kai nėra jokios pakenkimo atliekamiems tyrimams rizikos, kaip nustatyta nacionalinėje priemonėje, kuria įgyvendinamas Direktyvos (ES) 2016/680 13 straipsnis³⁹;
- (44) jeigu adresatas nesilaiko reikalavimų, išduodančioji institucija gali perduoti visą orderį, įskaitant su būtinumu ir proporcingumu susijusius argumentus, prie kurio pridedamas sertifikatas, kompetentingai valstybės narės, kurioje gyvena arba yra įsisteigęs adresatas, institucijai. Ši valstybė narė turėtų užtikrinti jo vykdymą pagal savo nacionalinę teisę. Valstybės narės turėtų nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias pinigines sankcijas, kurios būtų taikomos pažeidus šiame reglamente nustatytas pareigas;
- (45) vykdymo procedūra – tai procedūra, kurios metu adresatas gali prieštarauti vykdymui remdamasis tam tikrais ribotais pagrindais. Vykdymo institucija gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti orderį remdamasi tais pačiais pagrindais arba jeigu pagal nacionalinę teisę taikomi imunitetai ir privilegijos, arba jeigu informacijos atskleidimas gali daryti poveikį jos pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai. Vykdančioji institucija, prieš atsisakydama pripažinti arba vykdyti orderį remdamasi šiais pagrindais, turėtų konsultuotis su išduodančiąja institucija. Reikalavimų nesilaikymo atveju institucijos gali skirti sankcijas. Šios sankcijos, be kita ko, turėtų būti proporcingos, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, pvz., pakartotinį arba sisteminį reikalavimų nesilaikymą;

³⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

³⁹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2016/680](#) dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

- (46) nepaisant paslaugų teikėjų duomenų apsaugos įpareigojimų, jie neturėtų būti laikomi atsakingais valstybėse narėse už žalą jų naudotojams arba trečiosioms šalims, atsirandančią tik dėl sąžiningo EİPOS arba EİSOSlaikymosi;
- (47) be asmenų, kurių duomenų prašoma, paslaugų teikėjams ir trečiosioms šalims poveikį gali daryti tyrimo priemonės. Siekiant užtikrinti pagarbą suvereniems trečiųjų šalių interesams, apsaugoti atitinkamą asmenį ir panaikinti paslaugų teikėjų prieštaraujančius įsipareigojimus, šia priemone nustatomas konkretus teisminės peržiūros mechanizmas, taikomas tais atvejais, kai, laikantis Europos įrodymų pateikimo orderio, paslaugų teikėjams būtų užkirstas kelias laikytis trečiosios valstybės teisėje nustatytą teisinių įpareigojimų;
- (48) šiuo tikslu tais atvejais, kai adresatas mano, kad Europos įrodymų pateikimo orderis konkrečioje byloje pažeistų trečiosios šalies teisėje nustatytą teisinę pareigą, jis, naudodamas nustatytą formą, turėtų informuoti išduodančiąją instituciją, pateikdamas motyvuotą prieštaravimą. Tuomet išduodančioji institucija turėtų peržiūrėti Europos įrodymų pateikimo orderį atsižvelgdama į motyvuotą prieštaravimą ir laikydamasi tų pačių kriterijų, kuriais turėtų vadovautis kompetentingas teismas. Jeigu institucija nusprendžia patenkinti orderį, procedūra turėtų būti perduota kompetentingam teismui, apie kurį pranešė atitinkama valstybė narė, o šis tuomet peržiūri orderį;
- (49) nustatydamas prieštaraujančio įsipareigojimo buvimo faktą konkrečiomis nagrinėjamos bylos aplinkybėmis, kompetentingas teismas prireikus turėtų kliautis atitinkamais išorės ekspertais, pvz., jeigu dėl peržiūros kyla klausimų, susijusių su atitinkamos trečiosios šalies teisės aiškinimu. Tai galėtų būti konsultacijos su tos šalies centrinėmis institucijomis;
- (50) ekspertų aiškinimas taip pat galėtų būti pateikiamas kaip ekspertų nuomonės, jei jos prieinamos. Informacija ir teismų praktika, susijusi su trečiųjų šalių įstatymų aiškinimu ir valstybėse narėse galiojančiomis kolizijų sprendimo procedūromis, turėtų būti prieinama centrinėje platformoje, pvz., SIRIUS projekte ir (arba) Europos teisminiame tinkle. Tai turėtų sudaryti sąlygas teismams pasinaudoti kitų teismų patirtimi ir žiniomis, surinktomis sprendžiant tokius pat arba panašius klausimus. Kai tinkama, tai neturėtų užkirsti kelio atnaujintoms konsultacijoms su trečiąja valstybe [„Valstybė“ yra trijose vietose, nežinau, ar taisyti];
- (51) jeigu yra prieštaraujančių įsipareigojimų, teismas turėtų nustatyti, ar pagal trečiosios šalies kolizines normas draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis remiantis tuo, kad tai yra būtina siekiant apsaugoti susijusių asmenų pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba. Atlikdamas šį vertinimą, teismas turėtų atsižvelgti į tai, ar pagal trečiosios šalies teisę, užuot siekus apsaugoti pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba, akivaizdžiai siekiama apsaugoti kitus interesus arba ja siekiama apsaugoti neteisėtą veiklą nuo teisėsaugos prašymų atliekant baudžiamuosius tyrimus. Kai teismas padaro išvadą, kad trečiosios šalies kolizinėmis normomis draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis remiantis pagrindais, susijusiais su tuo, kad tai yra būtina siekiant apsaugoti atitinkamų asmenų pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba, jis turėtų su trečiąja šalimi konsultuotis per savo centrinės institucijas, kurios daugumoje pasaulio valstybių jau yra paskirtos savitarpio teisminės pagalbos teikimo tikslais. Jis turėtų nustatyti terminą, per kurį trečioji šalis gali pareikšti prieštaravimus Europos įrodymų pateikimo orderio vykdymui; jeigu trečiosios šalies institucijos nepateikia atsakymo per (pratęstą) terminą, nepaisant priminimo, kuriuo jos

informuojamos apie atsakymo nepateikimo pasekmes, teismas patenkina orderį. Jeigu trečiosios šalies institucijos prieštarauja informacijos atskleidimui, teismas turėtų panaikinti orderį;

- (52) visais kitais su prieštaraujančiais įsipareigojimais susijusiais atvejais, kurie neturi įtakos asmens pagrindinėms teisėms arba trečiosios šalies pagrindiniams interesams, susijusiems su nacionaliniu saugumu ar gynyba, teismas turėtų sprendimą, ar patenkinti Europos įrodymų pateikimo orderį, priimti įvertinęs įvairius aspektus, sukurtus siekiant nustatyti ryšio su dviem susijusiomis jurisdikcijomis ryšį, atitinkamus interesus siekiant gauti duomenis arba veikiau užkirsti kelią duomenų atskleidimui, ir galimas pasekmes, kurias paslaugų teikėjas gali patirti laikydamasis orderio. Svarbu tai, kad elektroninio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejais nusikaltimo padarymo vieta yra vieta (-os), kurioje (-iose) buvo įvykdytas veiksmas, ir vieta (-os), kurioje (-iose) atsirado nusikalstamos veikos pasekmės;
- (53) 9 straipsnyje nustatytos sąlygos taip pat taikomos tais atvejais, kai prieštaraujantys įsipareigojimai atsiranda iš trečiosios šalies teisės. Per šią procedūrą duomenis reikėtų išsaugoti. Jeigu orderis panaikinamas, gali būti išduodamas naujas įrodymų saugojimo orderis, kad išduodančiajai institucijai būtų leista prašyti pateikti duomenis kitais kanalais, pvz., pasinaudojant savitarpio teisine pagalba;
- (54) labai svarbu, kad visi asmenys, kurių duomenų prašoma baudžiamojo tyrimo arba proceso metu, galėtų pasinaudoti veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį. Įtariamųjų ir kaltinamųjų atžvilgiu teise į veiksmingą teisių gynimo priemonę paprastai turėtų būti naudojamosi per baudžiamąjį procesą. Tai gali turėti įtakos tokiomis priemonėmis gautų įrodymų priimtinumui arba, priklausomai nuo konkretaus atvejo, įrodomajai galiai procese. Be to, jie gali pasinaudoti visomis jiems taikomomis procesinėmis garantijomis, pvz., teise gauti informaciją. Kiti asmenys, kurie nėra įtariamieji arba kaltinamieji, taip pat turėtų turėti teisę į veiksmingą teisių gynimą. Todėl reikėtų numatyti bent jau galimybę ginčyti Europos įrodymų pateikimo orderio teisėtumą, įskaitant orderio būtinumą ir proporcingumą. Šiuo reglamentu neturėtų būti ribojami galimi pagrindai ginčyti orderio teisėtumą. Šiomis teisių įgyvendinimo priemonėmis išduodančiojoje valstybėje turėtų būti naudojamosi pagal nacionalinę teisę. Taisyklės dėl laikinųjų apsaugos priemonių taip pat turėtų būti reglamentuojamos pagal nacionalinę teisę;
- (55) be to, per vykdymo procedūrą ir paskesnę teisių gynimą adresatas gali Europos įrodymų pateikimo arba saugojimo orderio vykdymui prieštarauti remdamasis įvairiais ribotais pagrindais, įskaitant tai, kad jį išdavė arba patvirtino nekompetentinga institucija arba aiškiai matyti, kad jis akivaizdžiai pažeidžia Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją arba yra aiškiai piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Pavyzdžiui, orderis, kuriame prašoma pateikti turinio duomenis, susijusius su neapibrėžta žmonių klase geografinėje vietovėje arba neturinčia jokio ryšio su konkrečiu baudžiamuoju procesu, akivaizdžiai pažeistų Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygas;
- (56) fizinių asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis yra pagrindinė teisė. Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalį ir SESV 16 straipsnio 1 dalį kiekvienas asmuo turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Įgyvendindamos šį reglamentą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad asmens duomenys yra apsaugoti ir kad jie tvarkomi tik pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Direktyvą (ES) 2016/680;
- (57) pagal šį reglamentą gauti asmens duomenys turėtų būti tvarkomi tik prireikus ir proporcingai nusikaltimų prevencijai, tyrimui, nustatymui ir patraukimui baudžiamajon atsakomybėn už juos arba baudžiamųjų sankcijų vykdymui ir naudojimosi teisėmis į

gynybą tikslams. Visų pirma valstybės narės turėtų užtikrinti, kad asmens duomenų perdavimui iš atitinkamų institucijų paslaugų teikėjams šio reglamento tikslais būtų taikoma tinkama duomenų apsaugos politika ir priemonės, įskaitant duomenų saugumo užtikrinimo priemones. Paslaugų teikėjai turėtų tokį pat apsaugos lygį užtikrinti perduodami asmens duomenis susijusioms institucijoms. Galimybę susipažinti su informacija, kurioje pateikta asmens duomenų, turėtų turėti tik įgalioti asmenys; tai įmanoma taikant tapatumo nustatymo procedūras. Reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti mechanizmus, kuriais užtikrinamas tapatumo nustatymas, pvz., nacionalines elektronines identifikavimo sistemas, apie kurias pranešta, arba patikimumo užtikrinimo paslaugas, kaip nustatyta 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB;

- (58) Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą, kuris turėtų būti pagrįstas penkiais – veiksmingumo, efektyvumo, tinkamumo, nuoseklumo ir ES papildomos naudos – kriterijais ir kuriame turėtų būti numatytas galimų papildomų priemonių poveikio vertinimų pagrindas. Siekiant užtikrinti, kad šio reglamento vertinimas būtų pagrįstas, reikėtų reguliariai rinkti informaciją;
- (59) iš anksto išverstų ir standartizuotų formų naudojimas palengvina teisminių institucijų ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, taip jiems sudaromos sąlygos apsaugoti ir greičiau bei veiksmingiau perduoti elektroninius įrodymus, kartu naudotojams patogiu būdu įvykdant būtinus saugumo reikalavimus. Šios formos padeda sumažinti vertimo išlaidas ir užtikrinti aukštą kokybės standartą. Atsakymo formos taip pat turėtų sudaryti sąlygas standartizuotai keisti informaciją, visų pirma tais atvejais, kai paslaugų teikėjai negali laikytis orderio, nes nėra paskyros arba nėra jokių prieinamų duomenų. Formos taip pat turėtų palengvinti statistinių duomenų rinkimą;
- (60) siekiant veiksmingai patenkinti poreikį gerinti EİPOS ir EİSOSir formų, kurios turi būti naudojamos pateikiant informaciją apie galimybę įvykdyti EİPOS arba EİSOS, turinį, Europos Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį reikėtų suteikti įgaliojimus priimti aktus, kuriais iš dalies keičiami šio reglamento I, II ir III priedai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁴⁰. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pat metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (61) šiuo reglamentu pagrįstos priemonės neturėtų pakeisti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/41/ES⁴¹ išduotų Europos tyrimo orderių, kuriais siekiama gauti elektroninius įrodymus. Valstybių narių institucijos turėtų pasirinkti labiausiai jų situaciją atitinkančią priemonę; kai prašoma skirtingų rūšių tyrimo priemonių,

⁴⁰ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

⁴¹ 2014 m. balandžio 3 d. [Direktyva 2014/41/ES](#) dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

- įskaitant priemones dėl elektroninių įrodymų pateikimo iš kitos valstybės narės, rinkinio, jos pirmenybę gali teikti Europos tyrimo orderiui;
- (62) dėl technologinių pokyčių per keletą metų gali paplisti naujų formų ryšių palaikymo priemonės arba taikant šį reglamentą gali atsirasti spragų. Todėl svarbu numatyti jo taikymo peržiūrą;
- (63) kadangi šio reglamento tikslas, t. y. gerinti tarpvalstybinę elektroninių įrodymų apsaugą ir gavimą, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl jo tarpvalstybinio pobūdžio, bet jo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (64) pagal Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 3 straipsnį *[Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie norą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą] arba [nedarant poveikio to Protokolo 4 straipsniui, Jungtinė Karalystė ir (arba) Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas.];*
- (65) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (66) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001⁴² 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę (...) ⁴³,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius. Dalykas, sąvokų apibrėžtys ir taikymo sritis

1 straipsnis *Dalykas*

1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kuriomis valstybė narė gali nurodyti paslaugų teikėjui, kuris Sąjungoje siūlo paslaugas, pateikti arba išsaugoti elektroninius įrodymus, nesvarbu duomenų buvimo vieta. Šis reglamentas nedaro poveikio nacionalinių institucijų įgaliojimams priversti jų teritorijoje įsisteigusius arba atstovaujamus paslaugų teikėjus laikytis panašių nacionalinių priemonių.
2. Šis reglamentas nekeičia pareigos paisyti pagrindinių teisių ir teisės principų, įtvirtintų ES sutarties 6 straipsnyje, įskaitant asmenų, kurių atžvilgiu vyksta baudžiamasis procesas, teisės į gynybą. Ši direktyva nedaro poveikio jokioms teisėsaugos arba teisminių institucijų pareigoms šioje srityje.

⁴² 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

⁴³ OL C , , p. .

2 straipsnis Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

- (1) Europos įrodymų pateikimo orderis – privalomas valstybės narės išduodančiosios institucijos sprendimas, kuriuo Sąjungoje paslaugas siūlančiam ir kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam arba atstovaujamam paslaugų teikėjui nurodoma pateikti elektroninius įrodymus;
- (2) Europos įrodymų saugojimo orderis – privalomas valstybės narės išduodančiosios institucijos sprendimas, kuriuo Sąjungoje paslaugas siūlančiam ir kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam arba atstovaujamam paslaugų teikėjui nurodoma saugoti elektroninius įrodymus, kol bus pateiktasį paskesnis prašymas juos pateikti;
- (3) paslaugų teikėjas – bet koks fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia vieną ar daugiau iš toliau nurodytų kategorijų paslaugų:
  - (a) elektroninių ryšių paslaugas, kaip apibrėžta [Direktyvos, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas] 2 straipsnio 4 dalyje;
  - (b) informacinės visuomenės paslaugas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535⁴⁴ 1 straipsnio 1 dalies b punkte, kurias teikiant duomenų saugojimas yra pagrindinė naudotojui teikiamos paslaugos savybė, įskaitant socialinius tinklus, elektronines prekyvietes, palengvinančias jų naudotojų tarpusavio sandorių sudarymą, ir kitus prieglobos paslaugų teikėjus;
  - (c) interneto domeno vardo ir IP numeravimo paslaugas, pvz., IP adresų teikėjų, domeno vardų registruotojų, domeno vardų registruotojų ir susijusias privatumo ir tarpininkavimo paslaugas;
- (4) paslaugų teikimas Sąjungoje reiškia:
  - (a) sąlygų sudarymą vienos ar daugiau valstybių narių juridiniams arba fiziniams asmenims naudotis 3 dalyje išvardytomis paslaugomis ir
  - (b) esminio ryšio su a punkte nurodyta (-omis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis) buvimą;
- (5) įmonė – faktinis ekonominės veiklos vykdymas neribotą laikotarpį naudojant stabilią infrastruktūrą, iš kurios vykdoma paslaugų teikimo verslo veikla, arba stabilią infrastruktūrą, iš kurios valdoma įmonė;
- (6) elektroniniai įrodymai – įrodymų pateikimo arba įrodymų saugojimo orderio sertifikato gavimo metu elektronine forma paslaugų teikėjo arba jo vardu saugomi įrodymai, kuriuos sudaro saugomi duomenys apie abonentą, prieigos duomenys, sandorių duomenys ir turinio duomenys;
- (7) duomenys apie abonentą – tai bet kokie duomenys, susiję su:
  - (a) abonto arba kliento tapatybe, pvz., suteiktas vardas, gimimo data, pašto arba geografinis adresas, sąskaitų ir mokėjimo duomenys, telefonas arba e. paštas;

⁴⁴ 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2015/1535](#), kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- (b) paslaugos rūšimi ir jos trukme, įskaitant techninius duomenis ir duomenis, kuriais remiantis nustatomos susijusios techninės priemonės arba abonentų ar kliento naudojamos arba jam suteikiamos sąsajos, taip pat duomenys, susiję su paslaugos naudojimo patvirtinimu, išskyrus slaptažodžius arba kitas tapatumo nustatymo priemones, naudojamas vietoj naudotojo suteikto slaptažodžio arba sukurtas naudotojo prašymu;
- (8) prieigos duomenys – duomenys, susiję su naudotojo prieigos prie paslaugos sesijos pradžia ir pabaiga, kuri yra būtina tik paslaugos naudotojui nustatyti, pvz., naudojimo data ir laikas arba prisijungimas prie paslaugos ir atsijungimas nuo jos kartu su prieigos prie interneto paslaugų teikėjo paslaugos naudotojui suteiktu IP adresu, duomenys, kuriais remiantis nustatoma naudota sąsaja ir naudotojo ID. Tai apima elektroninių ryšių metaduomenis, kaip apibrėžta [Reglamento dėl teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje] 4 straipsnio 3 dalies g punkte;
- (9) sandorių duomenys – duomenys, susiję su paslaugų teikėjo siūlomos paslaugos teikimu, kuriais remiantis teikiama kontekstinė arba papildoma informacija apie tokią paslaugą ir yra sukuriama arba tvarkomi paslaugų teikėjo informacinėje sistemoje, pvz., žinutės arba kitos rūšies veiksmo šaltinis ir paskirtis, duomenys apie įrenginio buvimo vietą, data, laikas, trukmė, dydis, maršrutas, formatas, naudotas protokolas ir glaudinimas, išskyrus atvejus, kai tokie duomenys laikomi prieigos duomenimis. Tai apima elektroninių ryšių metaduomenis, kaip apibrėžta [Reglamento dėl teisės į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje] 4 straipsnio 3 dalies g punkte;
- (10) turinio duomenys – bet kokie skaitmeniniu formatu saugomi duomenys, pvz., tekstas, balsas, vaizdo klipai, atvaizdai ir muzika, išskyrus duomenis apie abonentą, prieigos arba sandorių duomenis;
- (11) informacinė sistema – informacinė sistema, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/40/ES 2 straipsnio a punkte⁴⁵;
- (12) išduodančioji valstybė – valstybė narė, kurioje išduotas Europos įrodymų pateikimo orderis arba Europos įrodymų saugojimo orderis;
- (13) vykdančioji valstybė – valstybė narė, kurioje gyvena arba kurioje yra įsisteigęs Europos įrodymų pateikimo orderio arba Europos įrodymų saugojimo orderio adresatas ir kuriai Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikatas arba Europos įrodymų saugojimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikatas perduodami vykdymo tikslais;
- (14) vykdančioji institucija – vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija, kuriai išduodančioji institucija vykdymo tikslais perduoda Europos įrodymų pateikimo orderį ir Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikata arba Europos įrodymų saugojimo orderį ir Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikata;
- (15) skubūs atvejai – situacijos, kuriose asmens gyvybei, fizinei neliečiamybei arba ypatingos svarbos infrastruktūrai gresia neišvengiamas pavojus, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 2008/114/EB 2 straipsnio a punkte⁴⁶.

⁴⁵ 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2013/40/ES](#) dėl atakų prieš informacines sistemas, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2005/222/TVR (OL L 218, 2013 8 14, p. 8).

3 straipsnis
Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas paslaugų teikėjams, kurie siūlo paslaugas Sąjungoje.
2. Europos įrodymų pateikimo orderiai ir Europos įrodymų saugojimo orderiai gali būti išduodami baudžiamajame procese tiek ikiteisminio tyrimo, tiek teismo nagrinėjimo etape. Orderiai taip pat gali būti išduodami su nusikalstama veika, už kurią juridinis asmuo gali būti laikomas atsakingu arba baudžiamas išduodančiojoje valstybėje, susijusiuose procesuose.
3. Šiame reglamente nustatyti orderiai gali būti išduodami tik dėl duomenų, susijusių su Sąjungoje siūlomomis paslaugomis, kaip apibrėžta 2 straipsnio 3 dalyje.

2 skyrius. Europos įrodymų pateikimo orderis, Europos įrodymų saugojimo orderis ir sertifikatai

4 straipsnis
Išduodančioji institucija

1. Europos įrodymų pateikimo orderį dėl duomenų apie abonentą ir prieigos duomenų gali išduoti:
  - (a) teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas ar prokuroras, kompetentingas atitinkamoje byloje, arba
  - (b) bet kuri kita kompetentinga institucija, kaip apibrėžė išduodančioji valstybė, konkrečioje byloje veikianti kaip baudžiamajame procese tyrimą atliekanti institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga nurodyti rinkti įrodymus. Toks Europos įrodymų pateikimo orderis patvirtinamas išduodančiosios valstybės teisėjui, teismui, tyrimą atliekančiam teisėjui arba prokurorui išnagrinėjus jo atitiktį šiame reglamente nustatytoms Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygoms.
2. Europos įrodymų pateikimo orderį dėl sandorių duomenų ir turinio duomenų gali išduoti tik:
  - (a) teisėjas, teismas arba tyrimą atliekantis teisėjas, kompetentingas atitinkamoje byloje, arba
  - (b) bet kuri kita kompetentinga institucija, kaip apibrėžė išduodančioji valstybė, konkrečioje byloje veikianti kaip baudžiamajame procese tyrimą atliekanti institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga nurodyti rinkti įrodymus. Toks Europos įrodymų pateikimo orderis patvirtinamas išduodančiosios valstybės teisėjui, teismui arba tyrimą atliekančiam teisėjui išnagrinėjus jo atitiktį šiame reglamente nustatytoms Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygoms.
3. Europos įrodymų saugojimo orderį gali išduoti:

---

⁴⁶ 2008 m. gruodžio 8 d. [Tarybos direktyva 2008/114/EB](#) dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą (OL L 345, 2008 12 23, p. 75).

- (a) teisėjas, teismas, tyrimą atliekantis teisėjas ar prokuroras, kompetentingas atitinkamoje byloje, arba
  - (b) bet kuri kita kompetentinga institucija, kaip apibrėžė išduodančioji valstybė, konkrečioje byloje veikianti kaip baudžiamajame procese tyrimą atliekanti institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga nurodyti rinkti įrodymus. Toks Europos įrodymų saugojimo orderis patvirtinamas išduodančiosios valstybės teisėjui, teismui, tyrimą atliekančiam teisėjui arba prokurorui išnagrinėjus jo atitiktį šiame reglamente nustatytais Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimo sąlygoms.
4. Jeigu orderį pagal 1 dalies b punktą, 2 dalies b punktą ir 3 dalies punktą patvirtino teisminė institucija, ta institucija Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikato ir Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikato perdavimo tikslais taip pat gali būti laikoma išduodančiąja institucija .

5 straipsnis

Europos įrodymų pateikimo orderio išdavimo sąlygos

1. Išduodančioji institucija Europos įrodymų pateikimo orderį gali išduoti tik tais atvejais, kai įvykdomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos.
2. Europos įrodymų pateikimo orderis yra būtinas ir proporcingas siekiant 3 straipsnio 2 dalyje nurodyto proceso tikslo ir gali būti išduodamas tik jeigu už tokią pat nusikalstamą veiką panašioje išduodančiosios valstybės vidaus situacijoje būtų galima taikyti panašią priemonę.
3. Europos įrodymų pateikimo orderius, kuriais nurodoma pateikti duomenis apie abonentą arba prieigos duomenis, galima išduoti dėl visų nusikalstamų veikų.
4. Europos įrodymų pateikimo orderiai, kuriais prašoma pateikti sandorių duomenis arba turinio duomenis, gali būti išduodami tik dėl
  - (a) nusikalstamų veikų, už kurias išduodančiojoje valstybėje baudžiama laisvės atėmimo bausme, kurios ilgiausias terminas – ne mažiau kaip 3 metai, arba
  - (b) dėl šių nusikalstamų veikų, jeigu jos visiškai ar iš dalies padarytos naudojant informacinę sistemą:
    - nusikalstamų veikų, kaip apibrėžta Tarybos pamatinio sprendimo 2001/413/TVR⁴⁷ 3, 4 ir 5 straipsniuose;
    - nusikalstamų veikų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/93/ES⁴⁸ 3–7 straipsniuose;
    - nusikalstamų veikų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2013/40/ES 3–8 straipsniuose;
  - (c) nusikalstamų veikų, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/541⁴⁹ 3–12 ir 14 straipsniuose.

⁴⁷ 2001 m. gegužės 28 d. [Tarybos pamatinis sprendimas 2001/413/TVR](#), skirtas kovai su sukčiavimu negrynosiomis mokėjimo priemonėmis ir jų klastojimu (OL L 149, 2001 6 2, p. 1),

⁴⁸ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2011/93/ES](#) dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011 12 17, p. 1).

5. Europos įrodymų pateikimo orderyje nurodoma ši informacija:
- (a) išduodančioji ir, kai taikytina, tvirtinančioji institucija;
  - (b) Europos įrodymų pateikimo orderio adresatas, kaip nurodyta 7 straipsnyje;
  - (c) asmenys, kurių duomenų prašoma, išskyrus atvejus, kai vienintelis orderio tikslas – nustatyti asmens tapatybę;
  - (d) prašomų duomenų kategorija (duomenys apie abonentą, prieigos duomenys, sandorių duomenys arba turinio duomenys);
  - (e) jei taikytina, terminas, per kurį prašoma pateikti įrodymus;
  - (f) išduodančiosios valstybės taikytinos baudžiamosios teisės nuostatos;
  - (g) skubiu atveju arba jei duomenis prašoma atskleisti anksčiau – skubos arba ankstesnio duomenų atskleidimo motyvai;
  - (h) jeigu prašomi duomenys saugomi arba tvarkomi naudojantis paslaugų teikėjo įmonei arba kitam subjektui, išskyrus fizinius asmenis, teikiamomis infrastruktūros paslaugomis, – patvirtinimas, kad orderis yra pateiktas pagal 6 dalį;
  - (i) priemonės būtinumo ir proporcingumo pagrindai.
6. Tais atvejais, kai prašomi duomenys saugomi arba tvarkomi paslaugų teikėjui įmonei arba kitam subjektui, išskyrus fizinius asmenis, teikiant infrastruktūros paslaugas, Europos įrodymų pateikimo orderis gali būti adresuotas tik paslaugų teikėjui, kai įmonei arba subjektui adresuotos tyrimo priemonės nėra tinkamos, visų pirma dėl to, kad jos gali pakenkti tyrimui.
7. Jeigu išduodančioji institucija turi priežasčių manyti, kad prašomiems sandorių arba turinio duomenims taikoma valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs paslaugų teikėjas, imunitetais ir privilegijomis užtikrinama apsauga arba kad tokių duomenų atskleidimas gali turėti poveikį tos valstybės narės pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai, išduodančioji institucija prieš išduodama Europos įrodymų pateikimo orderį turi gauti paaiškinimą, įskaitant konsultavimąsi su atitinkamos valstybės narės kompetentingomis institucijomis tiesiogiai arba per Eurojustą ar Europos teisminį tinklą. Jeigu išduodančioji institucija mano, kad prašomų prieigos, sandorių arba turinio duomenų apsaugai taikomi tokie imunitetai ir privilegijos arba kad jų atskleidimas turės poveikį pagrindiniams kitos valstybės narės interesams, ji neišduoda Europos įrodymų pateikimo orderio.

6 straipsnis

Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimo sąlygos

1. Išduodančioji institucija Europos įrodymų saugojimo orderį gali išduoti tik tais atvejais, kai įvykdomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos.
2. Jis gali būti išduodamas, kai tai būtina ir proporcinga siekiant užkirsti kelią duomenų panaikinimui, ištrynimui arba pakeitimui atsižvelgiant į paskesnę prašymą pateikti šiuos duomenis teikiant savitarpio teisinę pagalbą, Europos tyrimo orderį arba

---

⁴⁹ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva \(ES\) 2017/541](#) dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

Europos įrodymų pateikimo orderį. Europos įrodymų saugojimo orderius, kuriais siekiama išsaugoti duomenis, galima išduoti dėl visų nusikalstamų veikų.

3. Europos įrodymų saugojimo orderyje nurodoma ši informacija:
- (a) išduodančioji ir, kai taikytina, tvirtinančioji institucija;
  - (b) Europos įrodymų saugojimo orderio adresatas, kaip nurodyta 7 straipsnyje;
  - (c) asmenys, kurių duomenis prašoma išsaugoti, išskyrus atvejus, kai vienintelis orderio tikslas – nustatyti asmens tapatybę;
  - (d) saugotinų duomenų kategorija (duomenys apie abonentą, prieigos duomenys, sandorių duomenys arba turinio duomenys);
  - (e) jei taikytina, terminas, kurį prašoma saugoti įrodymus;
  - (f) išduodančiosios valstybės taikytinos baudžiamosios teisės nuostatos;
  - (g) priemonės būtinumo ir proporcingumo pagrindai.

7 straipsnis

Europos įrodymų pateikimo orderio ir Europos įrodymų saugojimo orderio adresatas

1. Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderis adresuojami tiesiogiai paslaugų teikėjo paskirtam teisiniam atstovui, kuris renka įrodymus baudžiamajame procese.
2. Jeigu nepaskirtas nė vienas teisinis atstovas, Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderis gali būti adresuojami bet kuriai paslaugų teikėjo įmonei Sąjungoje.
3. Jeigu teisinis atstovas skubiu atveju pagal 9 straipsnio 2 dalį nesilaiko EĮPOS, EĮPOS gali būti adresuotas bet kuriai Sąjungoje esančiai paslaugų teikėjo įmonei.
4. Jeigu teisinis atstovas nesilaiko savo pareigų pagal 9 ar 10 straipsnį ir išduodančioji institucija mano, kad yra rimta duomenų praradimo rizika, Europos įrodymų pateikimo orderis arba Europos įrodymų saugojimo orderis gali būti adresuotas bet kuriai Sąjungoje esančiai paslaugų teikėjo įmonei.

8 straipsnis

Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderių sertifikatai

1. Europos įrodymų pateikimo ir saugojimo orderiai perduodami adresatui, kaip apibrėžta 7 straipsnyje, naudojant Europos įrodymų pateikimo orderio sertifikatą (EĮPOS) arba Europos įrodymų saugojimo orderio sertifikatą (EĮSOS).

Išduodančioji arba tvirtinančioji institucija užpildo I priede nustatytą EĮPOS formą arba II priede nustatytą EĮSOS formą, ją pasirašo ir patvirtina, kad sertifikato turinys yra tikslus ir teisingas.

2. EĮPOS ir EĮSOS tiesiogiai perduodami bet kokiomis priemonėmis, kuriomis galima atgaminti rašytinį įrašą tokiomis sąlygomis, kuriomis adresatas gali nustatyti tapatumą.

Kai paslaugų teikėjai, valstybės narės arba Sąjungos įstaigos yra sukūrę specialias platformas arba kitus saugius teisėsaugos ir teisminių institucijų prašymų pateikti

duomenis nagrinėjimo kanalus, išduodančioji institucija taip pat gali nuspręsti sertifikatą perduoti šiais kanalais.

3. EĮPOS pateikiama 5 straipsnio 5 dalies a–h punktuose nurodyta informacija, įskaitant pakankamą informaciją, leidžiančią adresatui nustatyti išduodančiąją instituciją ir su ja susisiekti. Su priemone susiję būtinumo ir proporcingumo pagrindai arba papildoma informacija apie tyrimus neįtraukiama.
4. EĮIOS pateikiama 6 straipsnio 3 dalies a–f punktuose nurodyta informacija, įskaitant pakankamą informaciją, leidžiančią adresatui nustatyti išduodančiąją instituciją ir su ja susisiekti. Su priemone susiję būtinumo ir proporcingumo pagrindai arba papildoma informacija apie tyrimus neįtraukiama.
5. Prireikus EĮPOS arba EĮSOS išverčiami į Sąjungos oficialiąją kalbą, kuri yra priimtina adresatui. Jeigu nenurodyta jokia kalba, EĮPOS arba EĮSOS išverčiamas į vieną iš valstybės narės, kurioje gyvena arba yra įsisteigęs teisinis atstovas, oficialiųjų kalbų.

9 straipsnis *EĮPOS vykdymas*

1. Gavęs EĮPOS, adresatas užtikrina, kad prašomi duomenys būtų tiesiogiai perduoti išduodančiajai institucijai arba EĮPOS nurodytoms teisėsaugos institucijoms ne vėliau kaip per 10 dienų nuo EĮPOS gavimo, išskyrus atvejus, kai išduodančioji institucija nurodo priežastis, dėl kurių duomenys turi būti atskleisti anksčiau.
2. Skubiais atvejais adresatas perduoda duomenis be reikalo nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 6 valandas nuo EĮPOS gavimo.
3. Jeigu adresatas negali laikytis savo pareigos, nes EĮPOS yra neišsamus, jame yra aiškių klaidų arba nepakankamai informacijos, kad EĮPOS būtų įvykdytas, jis, be reikalo nedelsdamas ir naudodamas III priede pateiktą formą, informuoja EĮPOS nurodytą išduodančiąją instituciją ir prašo paaiškinimo. Adresatas išduodančiąją instituciją informuoja, ar įrodymus buvo įmanoma nustatyti ir išsaugoti, kaip nurodyta 6 dalyje. Išduodančioji institucija atsakymą pateikia greitai ir ne vėliau kaip per 5 dienas. 1 ir 2 dalyse nustatyti terminai netaikomi tol, kol nepateikiamas paaiškinimas.
4. Jeigu adresatas jam nustatytos pareigos negali laikytis dėl *force majeure* arba faktinio negalėjimo, kuris nepriklauso nuo adresato arba, jeigu skiriasi, paslaugų teikėjo, visų pirma dėl to, kad asmuo, kurio duomenų prašoma, nėra jų klientas arba duomenys buvo ištrinti prieš gaunant EĮPOS, adresatas, be reikalo nedelsdamas ir naudodamas III priede nustatytą formą, informuoja EĮPOS nurodytą išduodančiąją instituciją ir paaiškina priežastis. Jeigu atitinkamos sąlygos yra įvykdytos, išduodančioji institucija atšaukia EĮPOS.
5. Adresatas visais atvejais, kai dėl kitų priežasčių nepateikia prašomos informacijos, nepateikia išsamios informacijos arba nepadarо to per nustatytą terminą, be reikalo nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 1 ir 2 dalyse nustatytus terminus bei naudodamas III priede nustatytą formą, informuoja išduodančiąją instituciją apie tokių trūkumų priežastis. Išduodančioji institucija peržiūri orderį atsižvelgdama į paslaugų teikėjo pateiktą informaciją ir prireikus nustato paslaugų teikėjui naują terminą duomenims pateikti.

Jeigu adresatas mano, jog EĮPOS negalima įvykdyti, nes, remiantis tik EĮPOS pateikta informacija, akivaizdu, kad juo pažeidžiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija arba kad jis yra akivaizdžiai piktnaudžiaujamojo pobūdžio, adresatas taip pat nusiunčia III priede nustatytą formą adresato valstybės narės kompetentingai institucijai. Tokiais atvejais kompetentinga vykdančioji institucija tiesiogiai arba per Eurojustą ar Europos teisminį tinklą gali prašyti, kad išduodančioji institucija pateiktų paaiškinimus apie Europos įrodymų pateikimo orderį.

6. Adresatas saugo prašomus duomenis, jeigu jų iš karto nepateikia, išskyrus atvejus, kai, remiantis EĮPOS informacija, negalima nustatyti prašomų duomenų. Tokiu atveju adresatas pagal 3 dalį prašo pateikti paaiškinimų. Saugojimo pareigos laikomasi iki duomenų pateikimo, nesvarbu, ar tai daroma remiantis patikslintu Europos įrodymų pateikimo orderiu ir jo sertifikatu, ar kitais kanalais, pvz., teikiant savitarpio teisinę pagalbą. Jeigu duomenų pateikti ir saugoti nebereikia, išduodančioji institucija ir, kai taikytina pagal 14 straipsnio 8 dalį, vykdančioji institucija, be reikalo nedelsdamos, informuoja adresatą.

10 straipsnis *EĮSOSvykdymas*

1. Gavęs EĮSOS, adresatas, be reikalo nedelsdamas, išsaugo prašomus duomenis. Pareiga saugoti nustoja galioti po 60 dienų, išskyrus atvejus, kai išduodančioji institucija patvirtina, kad pradėtas rengti paskesnis prašymas pateikti įrodymus.
2. Jeigu išduodančioji institucija per 1 dalyje nustatytą terminą patvirtina, kad pradėtas rengti paskesnis prašymas pateikti įrodymus, adresatas duomenis saugo tiek, kiek būtina tam, kad duomenys būtų pateikti įteikus paskesnį prašymą pateikti įrodymus.
3. Jei įrodymų saugoti nebereikia, išduodančioji institucija, be reikalo nedelsdama, informuoja adresatą.
4. Jeigu adresatas negali laikytis savo pareigos, nes sertifikatas yra neišsamus, jame yra aiškių klaidų arba nepakankamai informacijos, kad EĮSOSbūtų įvykdytas, adresatas, be reikalo nedelsdamas ir naudodamas III priede pateiktą formą, informuoja EĮIOS nurodytą išduodančiąją instituciją ir prašo paaiškinimo. Išduodančioji institucija atsakymą pateikia greitai ir ne vėliau kaip per 5 dienas. Adresatas užtikrina, kad būtų gauti reikalingi paaiškinimai ir įvykdyta 1 dalyje jam nustatyta pareiga.
5. Jeigu adresatas jam nustatytos pareigos negali laikytis dėl *force majeure* arba faktinio negalėjimo, kuris nepriklauso nuo adresato arba, jeigu skiriasi, paslaugų teikėjo, visų pirma dėl to, kad asmuo, kurio duomenų prašoma, nėra jų klientas arba duomenys buvo ištrinti prieš gaunant orderį, jis, be reikalo nedelsdamas ir naudodamas III priede nustatytą formą, susisieikia su EĮSOSnurodyta išduodančiąja institucija ir paaiškina priežastis. Jeigu šios sąlygos yra įvykdytos, išduodančioji institucija atšaukia EĮSOS.
6. Adresatas visais atvejais, kai dėl kitų III priedo formoje išvardytų priežasčių neišsaugo prašomos informacijos, be reikalo nedelsdamas ir naudodamas III priede nustatytą formą, informuoja išduodančiąją instituciją apie tokio informacijos neišsaugojimo priežastis. Išduodančioji institucija peržiūri orderį atsižvelgdama į paslaugų teikėjo pateiktą pagrindimą.

11 straipsnis

Konfidencialumas ir informacija apie naudotoją

1. Adresatai ir, jeigu skiriasi, paslaugų teikėjai imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų EİPOS arba EİSOS ir pateiktų arba išsaugotų duomenų konfidencialumą, ir išduodančiosios institucijos prašymu susilaiko nuo asmens, kurio duomenų prašoma, informavimo siekiant nepakenkti atitinkamam baudžiamajam procesui.
2. Jeigu išduodančioji institucija prašė susilaikyti nuo asmens, kurio duomenų prašoma, informavimo, išduodančioji institucija, be reikalo nedelsdama, pateikdama EİPOS informuoja asmenį, kurio duomenų prašoma, apie duomenų apsaugą. Šios informacijos pateikimą galima atidėti tiek, kiek tai būtina ir proporcinga siekiant išvengti trukdymo atitinkamam baudžiamajam procesui.
3. Informuodama asmenį, išduodančioji institucija pateikia informaciją apie bet kurias prieinamas teisių gynimo priemones, kaip nurodyta 17 straipsnyje.

12 straipsnis

Išlaidų kompensavimas

Paslaugų teikėjas gali prašyti, kad išduodančioji valstybė kompensuotų jo išlaidas, jei tokia galimybė, susijusi su panašiose situacijose išduodamais vidaus orderiais, numatyta nacionalinėje išduodančiosios valstybės teisėje, ir tai padarytų pagal šias nacionalines nuostatas.

3 skyrius. Sankcijos ir vykdymas

13 straipsnis

Sankcijos

Nedarydamos poveikio nacionaliniams įstatymams, kuriuose numatytas baudžiamųjų sankcijų skyrimas, valstybės narės nustato taisykles, kuriomis reglamentuojamos piniginės sankcijos, skiriamos už šio reglamento 9, 10 ir 11 straipsniuose nustatytų pareigų pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų šių taisyklių įgyvendinimą. Šios piniginės sankcijos yra efektyvios, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie tas taisykles ir priemones ir nedelsdamos ją informuoja apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

14 straipsnis

Vykdymo procedūra

1. Jeigu adresatas per nustatytą terminą nesilaiko EİPOS arba EİSOS ir nenurodo išduodančiajai institucijai priimtinių priežasčių, išduodančioji institucija bet kokiomis priemonėmis, kuriomis galima atgaminti rašytinį įrašą tokiomis sąlygomis, kuriomis vykdančioji institucija gali nustatyti tapatumą, gali perduoti vykdymo valstybės kompetentingai institucijai Europos įrodymų pateikimo orderį kartu su EİPOS arba Europos įrodymų saugojimo orderį kartu su EİSOS, taip pat adresato užpildytą III priede nustatytą formą ir bet kurią kitą susijusį dokumentą, siekdama, kad jis būtų įvykdytas. Šiuo tikslu išduodančioji institucija išverčia orderį, formą ir visus kitus

pridedamus dokumentus į vieną iš šios valstybės narės oficialių kalbų ir informuoja perduodamų dokumentų adresatą.

2. Vykdančioji institucija gautą Europos įrodymų pateikimo orderį arba Europos įrodymų saugojimo orderį nedelsdama pripažįsta be jokių formalumų pagal 1 dalį ir imasi orderio vykdymui būtinų priemonių, išskyrus atvejus, kai vykdančioji institucija mano, kad taikomas vienas iš 4 ar 5 dalyje nustatytų pagrindų arba kad atitinkamiems duomenims taikoma jos nacionalinėje teisėje nustatyto imuniteto arba privilegijos apsauga, arba kad informacijos atskleidimas gali daryti poveikį pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai. Vykdančioji institucija nedelsdama ir ne vėliau kaip per 5 dienas nuo orderio gavimo priima sprendimą pripažinti orderį.
3. Jeigu vykdančioji institucija pripažįsta orderį, ji oficialiai reikalauja, kad adresatas laikytųsi susijusios pareigos, ir informuoja adresatą apie galimybę prieštarauti vykdymui remiantis 4 ar 5 dalyje išvardytais pagrindais, taip pat sankcijomis, kurios taikomos nesilaikymo atveju, ir nustato laikymuisi arba prieštaravimui taikomą terminą.
4. Adresatas Europos įrodymų pateikimo orderio vykdymui gali prieštarauti tik remdamasis šiais pagrindais:
  - (a) išduodančioji institucija neišdavė arba nepatvirtino Europos įrodymų pateikimo orderio, kaip nustatyta 4 straipsnyje;
  - (b) Europos įrodymų pateikimo orderis išduotas ne dėl 5 straipsnio 4 dalyje nustatytos nusikalstamos veikos;
  - (c) adresatas negalėjo laikytis EĪPOS dėl faktinio negalėjimo ar *force majeure* arba dėl to, kad EĪPOS yra akivaizdžių klaidų;
  - (d) Europos įrodymų pateikimo orderis nėra susijęs su duomenimis, kuriuos paslaugų teikėjas saugo arba kurie yra saugomi jo vardu EĪPOS gavimo metu;
  - (e) paslauga nepatenka į šio reglamento taikymo sritį;
  - (f) remiantis vien EĪPOS pateikta informacija nėra aišku, kad orderis akivaizdžiai pažeidžia Chartiją arba akivaizdžiai yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio.
5. Adresatas Europos įrodymų saugojimo orderio vykdymui gali prieštarauti tik remdamasis šiais pagrindais:
  - (a) išduodančioji institucija neišdavė arba nepatvirtino Europos įrodymų saugojimo orderio, kaip nustatyta 4 straipsnyje;
  - (b) paslaugų teikėjas negalėjo laikytis EĪSOS dėl faktinio negalėjimo ar *force majeure* arba dėl to, kad EĪSOS yra akivaizdžių klaidų;
  - (c) Europos įrodymų saugojimo orderis nėra susijęs su duomenimis, kuriuos paslaugų teikėjas saugo arba kurie yra saugomi jo vardu EĪSOS gavimo metu;
  - (d) paslauga nepatenka į dabartinę reglamento taikymo sritį;
  - (e) remiantis vien EĪSOS pateikta informacija nėra aišku, kad EĪSOS akivaizdžiai pažeidžia Chartiją arba akivaizdžiai yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio.
6. Jeigu adresatas prieštarauja, vykdančioji institucija nusprendžia, ar orderį vykdyti remiantis adresato pateikta informacija ir prireikus – papildoma informacija, gauta iš išduodančiosios institucijos pagal 7 dalį.

7. Prieš nuspręsdama nepripažinti arba nevykdyti orderio pagal 2 ir 6 dalis, vykdančioji institucija konsultuojasi su išduodančiąja institucija naudodama bet kokias tinkamas priemones. Kai tinkama, ji prašo, kad išduodančioji institucija pateiktų papildomos informacijos. Išduodančioji institucija į bet kokią tokį prašymą atsako per 5 darbo dienas.
8. Apie visus sprendimus nedelsiant pranešama išduodančiajai institucijai ir adresatui naudojant bet kokias priemones, kuriomis galima atgaminti rašytinį įrašą.
9. Jeigu vykdančioji institucija gauna duomenis iš adresato, ji perduoda juos išduodančiajai institucijai per 2 darbo dienas, išskyrus atvejus, kai atitinkamiems duomenims galioja pagal jos vidaus teisę taikomo imuniteto arba privilegijos apsauga arba kai tai daro poveikį jos pagrindiniams interesams, pvz., nacionaliniam saugumui ir gynybai. Tokiu atveju ji informuoja išduodančiąją instituciją apie priežastis, dėl kurių duomenys neperduodami.
10. Jeigu adresatas nesilaiko pripažintame orderyje, kurio vykdymą patvirtino vykdančioji institucija, jam nustatytų pareigų, ta institucija taiko jam piniginę sankciją pagal savo nacionalinę teisę. Dėl sprendimo paskirti baudą turi būti prieinamos veiksmingos teisių gynimo priemonės.

4 skyrius. Teisių gynimo priemonės

15 straipsnis

Peržiūros procedūra, taikoma prieštaraujantiems įsipareigojimams, kurių pagrindą sudaro pagrindinės teisės arba trečiosios šalies pagrindiniai interesai

1. Jeigu adresatas mano, kad Europos įrodymų pateikimo orderio laikymasis prieštarautų taikytiniams trečiosios šalies įstatymams, kuriais draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis, remdamasis tuo, kad tai yra būtina siekiant apsaugoti pagrindines atitinkamų asmenų teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba, jis pagal 9 straipsnio 5 dalyje nustatytą procedūrą informuoja išduodančiąją instituciją apie Europos įrodymų pateikimo orderio nevykdymo priežastis.
2. Motyvuotame prieštaravime nurodoma visa svarbi informacija apie trečiosios šalies teisę, jos taikymą nagrinėjamoje byloje ir prieštaraujančio įsipareigojimo pobūdį. Jo negalima grįsti tuo, kad taikytinoje trečiosios šalies teisėje nėra panašių nuostatų, susijusių su įrodymų pateikimo orderio išdavimui taikomomis sąlygomis, formalumais ir procedūromis, ar vienintele aplinkybe, kad duomenys saugomi trečiojoje šalyje.
3. Išduodančioji institucija peržiūri Europos įrodymų pateikimo orderį remdamasi motyvuotu prieštaravimu. Jeigu išduodančioji institucija ketina patenkinti Europos įrodymų pateikimo orderį, ji prašo, kad jos valstybės narės kompetentingas teismas atliktų peržiūrą. Orderio vykdymas sustabdomas tol, kol bus užbaigta peržiūros procedūra.

Kompetentingas teismas pirmiausia įvertina, ar yra prieštaravimas, ir tai daro išnagrinėdamas, ar:

- (a) trečiosios šalies teisė taikoma atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos bylos aplinkybes ir, jeigu taip,

- (b) ar pagal trečiosios šalies teisę, kai ji taikoma atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos bylos aplinkybes, draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis.
4. Atlikdamas šį vertinimą, teismas turėtų atsižvelgti į tai, ar pagal trečiosios šalies teisę, užuot siekus apsaugoti pagrindines teises arba trečiosios šalies pagrindinius interesus, susijusius su nacionaliniu saugumu arba gynyba, akivaizdžiai siekiama apsaugoti kitus interesus arba ja siekiama apsaugoti neteisėtą veiklą nuo teisėsaugos prašymų atliekant baudžiamuosius tyrimus.
  5. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad nėra jokio susijusio prieštaravimo, kaip apibrėžta 1 ir 4 dalyse, jis patenkinta orderį. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad yra prieštaravimas, kaip apibrėžta 1 ir 4 dalyse, jis per 15 dienų terminą atsakymui pateikti per nacionalinę centrinę instituciją perduoda visą su byla susijusią faktinę ir teisinę informaciją, įskaitant teismo vertinimą, atitinkamos trečiosios šalies centriniams institucijoms. Trečiosios šalies centrinės institucijos pagrįstu prašymu terminas gali būti pratęsiamas 30 dienų.
  6. Jeigu trečiosios šalies centrinė institucija per nustatytą terminą kompetentingą teismą informuoja, kad ji prieštarauja Europos įrodymų pateikimo orderio vykdymui šioje byloje, kompetentingas teismas panaikina orderį ir informuoja išduodančiąją instituciją ir adresatą. Jeigu per (pratęstą) terminą negaunama prieštaravimo, kompetentingas teismas nusiunčia priminimą, suteikia trečiosios šalies centrinei institucijai papildomas 5 dienas atsakymui pateikti ir informuoja apie atsakymo nepateikimo pasekmes. Jeigu per papildomą terminą prieštaravimo negaunama, kompetentingas teismas patenkina orderį.
  7. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad orderis turi būti patenkintas, jis informuoja išduodančiąją instituciją ir adresatą, o šis imasi tolesnių orderio vykdymo veiksmų.

16 straipsnis

Procedūros peržiūra prieštaraujančių įsipareigojimų atveju remiantis kitais pagrindais

1. Jeigu adresatas mano, kad Europos įrodymų pateikimo orderio laikymasis prieštarautų taikytiniams trečiosios šalies įstatymams, kuriais draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis remiantis kitais nei nurodytieji 15 straipsnyje pagrindais, jis pagal 9 straipsnio 5 dalyje nustatytą procedūrą informuoja išduodančiąją instituciją apie Europos įrodymų pateikimo orderio nevykdymo priežastis.
2. Motyvuotame prieštaravime privaloma nurodyti visą svarbią informaciją apie trečiosios šalies teisę, jos taikymą nagrinėjamoje byloje ir prieštaraujančio įsipareigojimo pobūdį. Jo negalima grįsti tuo, kad taikytinoje trečiosios šalies teisėje nėra panašių nuostatų, susijusių su įrodymų pateikimo orderio išdavimui taikomomis sąlygomis, formalumais ir procedūromis ar vienintele aplinkybe, kad duomenys saugomi trečiojoje šalyje.
3. Išduodančioji institucija peržiūri Europos įrodymų pateikimo orderį remdamasi motyvuotu prieštaravimu. Jeigu išduodančioji institucija ketina patenkinti Europos įrodymų pateikimo orderį, ji prašo, kad jos valstybės narės kompetentingas teismas atliktų peržiūrą. Orderio vykdymas sustabdomas tol, kol bus užbaigta peržiūros procedūra.

4. Kompetentingas teismas pirmiausia įvertina, ar yra prieštaravimas, ir tai daro išnagrinėdamas, ar:
  - (a) trečiosios šalies teisė taikoma atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos bylos aplinkybes ir, jeigu taip,
  - (b) ar pagal trečiosios šalies teisę, kai ji taikoma atsižvelgiant į konkrečias atitinkamos bylos aplinkybes, draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis.
5. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad nėra jokio susijusio prieštaravimo, kaip apibrėžta 1 ir 4 dalyse, jis patenkinta orderį. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad pagal trečiosios šalies teisę, jeigu ji taikoma konkrečioms nagrinėjamos bylos aplinkybėms, draudžiama atskleisti atitinkamus duomenis, jis nustato, ar patenkinti arba atšaukti orderį, visų pirma atsižvelgdamas į šiuos veiksnius:
  - (a) atitinkamos trečiosios šalies teisės saugomą interesą, įskaitant trečiosios šalies interesą užkertant kelią duomenų atskleidimui;
  - (b) baudžiamosios bylos, kurioje buvo išduotas orderis, ryšio su kuria nors iš dviejų jurisdikcijų laipsnį, *inter alia* atsižvelgdamas į:
    - asmens ir (arba) aukos (-ų), kurios (-ių) duomenų prašoma, vietą, pilietybę ir gyvenamąją vietą;
    - vietą, kurioje buvo padaryta atitinkama nusikalstama veika;
  - (c) ryšio tarp atitinkamo paslaugų teikėjo ir trečiosios šalies laipsnį; šiomis aplinkybėmis duomenų saugojimo vieta pati savaime nėra pakankama aplinkybė nustatant esminį ryšio laipsnį;
  - (d) tyrimą atliekančios valstybės suinteresuotumą gauti įrodymus remiantis nusikalstamos veikos rimtumu ir greito įrodymų gavimo svarbą;
  - (e) galimas pasekmės adresatui arba paslaugų teikėjui laikantis Europos įrodymų pateikimo orderio, įskaitant sankcijas, kurios gali būti jiems skirtos.
6. Jeigu kompetentingas teismas nusprendžia panaikinti orderį, jis informuoja išduodančiąją instituciją ir adresatą. Jeigu kompetentingas teismas nustato, kad orderis turi būti patenkintas, jis informuoja išduodančiąją instituciją ir adresatą, kuris imasi tolesnių orderio vykdymo veiksmų.

17 straipsnis

Veiksmingos teisių gynimo priemonės

1. Įtariamieji ir kaltinamieji, kurių duomenys buvo gauti išdavus Europos įrodymų pateikimo orderį, turi teisę į veiksmingas teisių gynimo nuo Europos įrodymų pateikimo orderio priemones, kuriomis gali pasinaudoti baudžiamajame procese, kuriame buvo išduotas orderis, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal Direktyvą (ES) 2016/680 ir Reglamentą (ES) 2016/679.
2. Jeigu asmuo, kurio duomenys buvo gauti, nėra įtariamasis ar kaltinamasis baudžiamajame procese, kuriame buvo išduotas orderis, šis asmuo turi teisę į veiksmingas teisių gynimo nuo Europos įrodymų pateikimo orderio priemones išduodančiojoje valstybėje, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal Direktyvą (ES) 2016/680 ir Reglamentą (ES) 2016/679.

3. Tokia teise į veiksmingą teisių gynybą naudojamosi išduodančiosios valstybės teisme pagal jos nacionalinę teisę ir ji apima galimybę ginčyti priemonės teisėtumą, įskaitant jos būtinumą ir proporcingumą.
4. Nedarant poveikio 11 straipsniui, išduodančioji institucija imasi tinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad būtų suteikta informacija apie galimybes pasinaudoti nacionalinėje teisėje nustatytais teisių gynimo priemonėmis ir užtikrinti, kad jos būtų veiksmingai įgyvendintos.
5. Tie patys terminai arba kitos sąlygos, susijusios su teisių gynimo priemonių panaudojimu panašiose vidaus bylose, taikomos šiuo atveju ir taip, kad būtų garantuotas veiksmingas šių teisių gynimo priemonių panaudojimas atitinkamų asmenų atžvilgiu.
6. Nedarydamos poveikio nacionalinėms procesinėms taisyklėms, valstybės narės užtikrina, kad, išduodančiojoje valstybėje vykstančiame baudžiamajame procese vertinant įrodymus, gautus pasinaudojus Europos įrodymų pateikimo orderiu, būtų paisoma teisės į gynybą ir būtų užtikrintas teisingas bylos nagrinėjimas.

18 straipsnis

Privilegijų ir imunitetų užtikrinimas pagal vykdančiosios valstybės teisę

Jeigu, remiantis Europos įrodymų pateikimo orderiu, gautiems sandorių arba turinio duomenims taikoma adresato valstybės narės teisėje nustatytais imunitetais arba privilegijomis suteikiama apsauga arba orderis daro poveikį pagrindiniams tos valstybės narės interesams, susijusiems su nacionaliniu saugumu ir gynyba, išduodančiosios valstybės teismas, baudžiamojo proceso, kuriame buvo išduotas orderis, metu vertindamas atitinkamų įrodymų svarbą ir priimtinumą, užtikrina, kad į šiuos pagrindus būtų atsižvelgta taip, tarsi jie būtų nustatyti teismo nacionalinėje teisėje. Teismas gali konsultuotis su atitinkamos valstybės narės institucijomis, Europos teisminių tinklų baudžiamosiose bylose arba su Eurojustu.

5 skyrius. Baigiamosios nuostatos

19 straipsnis

Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Ne vėliau kaip iki [šio reglamento taikymo data] Komisija parengia išsamią šio reglamento išdirbio, rezultatų ir poveikio stebėsenos programą. Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės, kad surinktų ir išanalizuotų duomenis ir kitus įrodymus.
2. Bet kuriuo atveju valstybės narės reguliariai renka ir kaupia išsamius iš atitinkamų institucijų gaunamus statistinius duomenis. Ankstesniais metais surinkti duomenys siunčiami Komisijai kiekvienais metais iki kitų metų kovo 31 d. ir juose pateikiama ši informacija:
  - (a) išduotų EĪPOS ir EĪSOSskaičius pagal prašomų duomenų, paslaugų teikėjų, į kuriuos kreipiamasi, ir situacijos (skubus atvejis ar ne) rūšį;
  - (b) įvykdytų ir neįvykdytų EĪPOS skaičius pagal prašomų duomenų, paslaugų teikėjų, į kuriuos kreipiamasi, ir situacijos (skubus atvejis ar ne) rūšį;

- (c) dėl įvykdytų EĮPOS – prašomų duomenų gavimo vidutinė trukmė, kuri skaičiuojama nuo EĮPOS išdavimo momento iki gavimo momento, pagal prašomų duomenų, paslaugų teikėjų, į kuriuos kreipiamasi, ir situacijos (skubus atvejis ar ne) rūšį;
- (d) vykdymui vykdančiajai valstybei perduotų ir gautų Europos įrodymų pateikimo orderių skaičius pagal prašomų duomenų, paslaugų teikėjų, į kuriuos kreipiamasi, ir situacijos (skubus atvejis ar ne) rūšį ir įvykdytų orderių skaičius;
- (e) teisių gynimo nuo Europos įrodymų pateikimo orderių priemonių išduodančiojoje valstybėje ir vykdančiojoje valstybėje skaičius pagal prašomų duomenų rūšį.

20 straipsnis

Sertifikatų ir formų pakeitimai

Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kad pakeistų I, II ir III priedus, siekdama veiksmingai patenkinti galimą poreikį atlikti patobulinimus, susijusius su EĮPOS ir EĮSOSformų ir formų, kurios turi būti naudojamos teikiant informaciją apie galimybę vykdyti EĮPOS arba EĮSOS, turiniu.

21 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 20 straipsnyje nurodyti įgaliojimai suteikiami neribotam laikui nuo [šio reglamento taikymo diena].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 20 straipsnyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁵⁰.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 20 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 2 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba Komisijai praneša, kad prieštaravimų nepareikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 2 mėnesiais.

⁵⁰ OL L 123, 2016 5 12, p. 13.

22 straipsnis
Pranešimai

1. Iki [šio reglamento taikymo data] kiekviena valstybė narė perduoda Komisijai informaciją apie:
  - (a) institucijas, kurios pagal savo nacionalinę teisę turi kompetenciją pagal 4 straipsnį išduoti ir (arba) patvirtinti Europos įrodymų pateikimo orderius ir Europos įrodymų saugojimo orderius;
  - (b) vykdančiąją instituciją arba institucijas, kurios turi kompetenciją vykdyti Europos įrodymų pateikimo orderius ir Europos įrodymų saugojimo orderius kitos valstybės narės vardu;
  - (c) teismus, turinčius kompetenciją nagrinėti motyvuotus adresatų prieštaravimus pagal 15 ir 16 straipsnius.
2. Komisija pagal šį straipsnį gautą informaciją skelbia viešai specialioje svetainėje arba Tarybos sprendimo 2008/976/TVR⁵¹ 9 straipsnyje nurodytoje Europos teismo tinklo svetainėje.

23 straipsnis
Ryšys su Europos tyrimo orderiais

Valstybių narių institucijos gali toliau išduoti Europos tyrimo orderius pagal Direktyvą 2014/41/ES dėl įrodymų, kurie taip pat patektų į šio reglamento taikymo sritį, rinkimo.

24 straipsnis
Vertinimas

Ne vėliau kaip iki [5 metai nuo šio reglamento taikymo pradžios] Komisija atlieka reglamento vertinimą ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio reglamento veikimą, kurioje taip pat pateikiamas poreikio praplėsti jo taikymo sritį vertinimas. Prireikus po ataskaitos pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų. Vertinimas turi būti atliekamas vadovaujantis Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis. Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kuri būtina tai ataskaitai parengti.

25 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [praėjus 6 mėnesiams nuo jo įsigaliojimo].

---

⁵¹ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2008/976/TVR dėl Europos teismo tinklo (OL L 348, 2008 12 24, p. 130).

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas